

Debesuota, diena 25°, naktį 18.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:21.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Gruodžio-December 18 d., 1973 m.

Kaina 15c

297

ARABŲ TERORISTŲ PUOLIMAS ROMOJE

AMNESTY INTERNATIONAL RUOSTA KANKINIMŲ KONFERENCIJA

PARYŽIUS. — Amnesty International organizacija, kurios uždavinys yra padėti politiniams kaliniams, savo dviejų dienų suvažiavime nagrinėjo kankinimus, kaip ginklą prieš politinius kalinius. Kankinimai civilizuotame pasaulyje neišnyko, bet, kaip kalbėtojai priminė, net padidėjo ir dabar, organizacijos žiniomis, yra naudojami 64-riose valstybėse. Suvažiavimo tikslas — atkreipti pasaulio opionijos dėmesį į šią barbarišką priemonę — fizinį ir protinį kankinimą politiniams tikslams.

Amnesty International bandė gauti suvažiavimui Jungtinių Tautų — UNESCO rūmus Paryžiuje. Iš pradžių rūmus gavo, tačiau prieš dvi savaites organizacijos vadovybė buvo painformuota, kad suvažiavimas negalės įvykti UNESCO patalpose, nes raportas apie kankinimus paliečia apie 60 tos JT grupės narių iš 125 narių.

Amnesty International įsisteigė, kaip privati grupė, prieš 12 metų, jos štabas yra Londone, tačiau skyrius turi 32 valstybėse su 1,200 skyrių. Narių yra 32,000 iš 62 valstybių.

Suvažiavime dalyvavo 250 delegatų iš 20 šalių. Raporte apie kankinimus sakoma, kad barbarizmas auga ne tik Graikijoje, Pietų Afrikoje, Sovietų Sąjungoje ir kai kuriose Pietų Amerikos šalyse, bet paskutiniu metu padaugėjo kankinimų ir senose demokratijos tvirtovėse, kaip Belgijoje, Šiaurinėje Airijoje, Izraelyje, Amerikoje ir kitur. Kankinimus dažniausia vykdo kariniai sluoksniai ar kalėjimų pareigūnai. Amnesty International pirmininkas, Airijos buvęs užsienio reikalų ministeris Sean MacBride pasakė, kad keturiuose pasaulio kontinentuose vis dažniau laukiami tarptautiniai įstatymai. Tūkstančiai kėnia, yra uždaryti ir persekiojami dėl savo politinių opinių, dėl religinių įsitikinimų ar tautinės kilmes.

Raportas apie kankinimus turi 220 puslapių. Jame pradžioje surašyti buvusių kankinių pasakojimai apie patyrimus Graikijoje, Sovietų Sąjungoje ir Urugvajuje. Raporte einama iš vienos valstybės į kitą, vaizdžiai pasakojant įvairius kankinimo būdus: lytinį prievartavimą, dusinimą, skandinimą iki paskutinės sekundės vandenyje, išvirkštimą vaistų, kurie sukelia halucinacijas ir skausmą, neleidimą miegoti, uždarymą sveikų su protiniais ligoniniais ir kankinimą garsais bei šviesomis.

Raporte sakoma, kad daug oficialių kankinimų vykdo karinės jėgos, jų specialūs daliniai. Jų karinis treningas ir paskutinio karo teorijos apie "besąlyginį — totalinį karą" išugdė abejingumą kitų kanciams ir leido kariškiams taikyti karinės situacijos metodus civiliniame, politiniame konflikte.

Konferencija įsteigė gydytojų komitetą, kuris pažadėjo važiuoti į bet kurią valstybę, iš kurios gaunamas skundas apie kankinimus. Jei kuri valstybė neduotų vizos įvažiuoti, toks faktas bus garsinamas visame pasaulyje.

Kankinimų konferencijos tikslas yra pajudinti žmonijos sąžinę ir atkreipti dėmesį į apgailėtina faktą, kad 1973 metais tokia konferencija dar yra reikalinga.

IŠ VISO PASAULIO

CLEVELANDAS. — "The Cleveland Press" praėjusį ketvirtadienį išidėjo straipsnį apie lietuvių rengiamą Vilniaus minėjimą. Įdėtas nemažas Vilniaus miesto herbas, duoti keli Vilniaus ir Lietuvos istorijos bruožai ir surašyti visi minėjimo datyviai. Minėtas laikraštis turi specialią bendradarbę Miss Eleanor Prech, kuri rašo apie įvairias Clevelando mažumas ir yra vadinama "Nationalities Writer".

HOUSTONAS. — Sklyb tyrinėjimų vadovai susirūpinę, kad gyro raketėlių sugedimas gali priversti sutrumpinti astronautų darbus erdvės laboratorijoje. Gyro pagalba laboratorija yra pasukama ant vieno ar kito šono. Toks judėjimas yra reikalingas, nutaikant foto aparatų į vieną ar kitą taikinį. Negalint laboratorijos sukurti, tekis su mažinti mokslinių tyrimų programą ir astronautų darbus.

ROMA. — Banditų paleistas milijonierius Getty vaikaitis paspauskėjo spaudai, kaip jam banditai virtuvės peiliu nupjovė ausį. Nors jis buvo smūgių ir galvos pritrenktas, jis visą operaciją jautė. Jaunasis Getty nenorė, kad chirurgai jam ausį prisitūti. Jis noris turėti visam gyvenimui atminimą apie savo pergyvenimus.

LONDONAS. — Garsus Beate grupės narys John Lennon atsiskyrė nuo savo japonės žmonos Yoko Ono, su kuria gyvena 5 metus. Ji spaudai pareiškė nežinanti, ar vyras pas ją sugrįš.

FLINTAS. — Michigane susitiko kelios motociklistų gaujos pabaliavoti. Pas Flint miesto "Fly-In Wheels" gauja į svečius atvažiavo Pontiac "Devil's Disciples" gauja ir Detroito klubo nariai. Po kelių valandų girtuokliavimo kilo muštynės. Keturi asmenys užmušti, trys sunkiai sužeisti, septyni policijos suimti ir 10 tardomų.

LONDONAS. — Princesė Anne ir vyras kapitonas Phillips sugrįžo iš vestuvinės kelionės. Pora apsisistojo Buckinghamo rūmuose pas karalienę Elzbieta. Karališkoji šeima greit išvyksta į Windsorą pilį. Po Kalėdų jaunavedžiai kartu su karaliene važiavo į Australiją, Naują Zelandiją ir sugrįš tik pavasarį, kada bus baigtas remontuoti naujavedžių namas karievių rajone Sandhurst.

MONGOMERY. — Šeštadienį Alabomos gubernatoriaus G. Wallace dukte Peggy Sue iškėjo už Henry Mark Kennedy, kuris nėra Bostono Kennedžių giminaitis. Iškilimėse dalyvavo 8,000 svečių, kurie negavo alkoholinių gėrimų, nes gubernatoriaus jais nevažiūrė savo svečių. Jaunoji Kennedienė yra labai mažai — 4 pėdų 11 colių ūgio, sveria 80 svarų.

Užsieniečiai komunistinėje Kinijoje pastebi didelę svarą miestų gatvėse. Gatvės kasdien plauna tūkstančiai moterų šioje nuotraukoje parodytomis kojomis minamomis mašinomis.

TAIKOS DERYBOS BUS PENKTADIENĮ

JERUZALĖ. — Valstybės sekretorius Kissingeris po pasitarimų su Izraelio vyriausybės nariais pareiškė esąs optimistas ir tikis, kad penktadienį bus galima pradėti Ženevoje Arabų-Izraelio taikos konferenciją. Kissingeris aerodrome pasikiko Izraelio užsienio reikalų ministeris Abba Eban. Helikopteriu Kissingerio delegacija buvo nuskraidinta į Jeruzalę, kur jau laukė Izraelio ministrai. Pasitarimuose iš amerikiečių dalyvavo Kissingeris, Joseph Sisco ir ambasadorius Kenneth Keating. Izraelio pusėje buvo premjerė Meir, vicepremieras Allon, užsienio — Ebanas, gynybos — Dayanas, finansų — Sapir, štabo viršininkas gen. Elazar ir derybų su Egiptu vyriausias delegatas gen. Yariv.

Kissingeris Izraelyje pasitiko Žydų Gynybos lygos demonstraciją su plakatais: "Kissingerio taika — Izraeliui — mirtis!" Rabinas Kahane, lygos vadovas ir 16 narių buvo policijos suimtas. Dar didesnes demonstracijas pasitiko Kissingeris Libane, kur 50,000 arabų gatvėse šaukė: "Važiok lauk, nešvarus amerikietis!" Kissingerio lėktuvus turėjo nusileisti ne Beirute, bet kabinėje bazėje dėl tų demonstracijų.

Izraelio valdžia spandžia Ameriką prieš derybas išgauti iš Sirijos belaisvių sąrašą ir pažada, kad belaisvius bus leidžiama apsilankyti Raudonojo Kryžiaus nariams. Kitaip Izraelis nesės su Sirija už derybų stalo. Kissingeris prašė Sirijos duoti jam žydų belaisvių sąrašą, tačiau Sirijos prezidentas Asadas atsisakė.

Jungtinėse Tautose Kinijos ambasadorius pakartojo kaltinimą, kad didžiosios galybės daro biznį už arabų nugarų. Saugumo Taryboje mažosios valstybės nubalsavo, kad Viduriniųjų Tautų taikos derybos turi vykti JT žinioje ir sekretorius Waldheimas turi joms pirmininkauti. Nuo šios rezoliucijos balsavimo atsiskė Kinija, o Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija ir Prancūzija susilaikė. Už rezoliuciją balsavo: Australija, Austrija, Gineja, Indija, Indonezija, Kenija, Peru, Panama, Sudanas ir Jugoslavija.

Sovietų kariuomenės laikraštis Krasnaja Zvezda rašo, kad arabų žibalo boikotas gali pakenkti Nato kariniam blokui, nes dėl galos stokos Nato valstybės turi sumažinti manevrus, treningo skridimus ir pan. Nors sovietų spauda karštai neigia, kad Maskva nekursto arabų suvaržyti naftos tiekimą, sovietų ramdijo stotys, skirtos arabų kalbos kraštams jau keli mėnesiai ragina arabus išnaudoti naftos ginklą prieš kapitalistus. Arabų kalba programos nuolat ragina nacionalizoti vakarų bendrovių turtus. Nafta esanti stiprus po-

Pasveikino Egipto generolą Gamazy

TEL AVIVAS. — Izraelio generolas Aharon Yariv pasiuntė per Izraelio karininkus Egipto generolui Abdel Khany el Gamasy dovaną — Senojo Įstatymo kopiją arabų kalba. Generolas Gamasy — praėjusią savaitę buvo Egipto prezidento pakeltas į Egipto armijos štabo viršininkus.

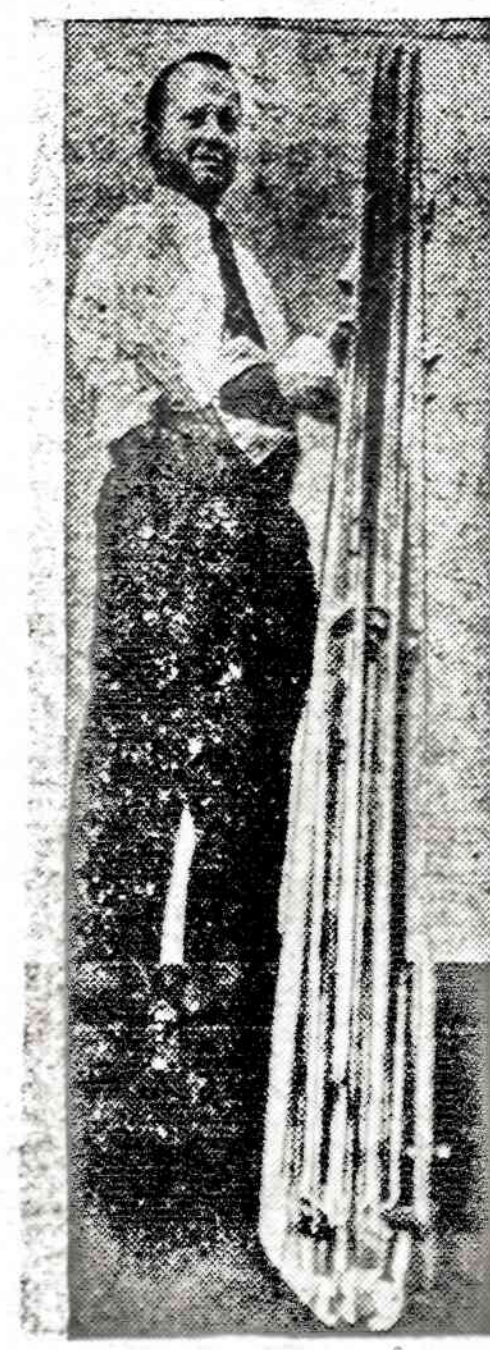
Izraelio generolas šia pakelimo proga sveikina egiptietį ir reiškia viltį, kad derybos dėl taikos bus sėkmingos. Gen. Yariv daug kartų susitikęs su gen. Gamasy derybose dėl karo paliaubų vykdymo. Derybos nutrūko lapkričio 20 d. Gen. Yarivo dovana buvo egiptiečiams perduota toje pačioje vietoje, kur vykdavo derybos, — ant kilometro 101-Kairo-Suezo kelyje.

"Realizmas" ir ryšiai su Bona

PRAGA. — Čekoslovakijos gyventojai labai šaltai žiūrį į santykių užmezgimą su Vakarų Vokietija. Į šį istorinės reikšmės įvykį kreipiamas mažas dėmesys, o kai kurie čekai net pareiškė nepasitenkinimą, kad Bonos valdžia pripažino dabartinį režimą, pakeitusį Dubčeko vyriausybę, kurios reformos išaukė sovietų okupacinių jėgų atsitiunimą.

Čekoslovakijos komunistų valdžios žmonės džiaugiasi "realizmu", kurį parodęs kancleris Brandtas. Bet kurių komunizmo užkariavimų pripažinimas ir jiems daromos nuolaidos, paprastai, vadinamos "realizmo supratimu".

Maskvos Tass agentūra sako, kad Amerikos žibalo krizė atsirado dėl Izraelio papirkto kongreso narių, kuriems Izraelio reikalai daugiau rūpi už Amerikos interesus. Sovietų valdžia ištrėmė švedą korespondentą, kuris pranešė švedijos radijo stoty, kad sovietų laivai gabena naftą į Olandiją. Tass sako, kad korespondentas Olle Stenholm bando užnuodyti atmosferą sovietų-arabų santykiuose.

Cerning bendrovės inžinierius parodo trijų stiklinių vamzdžių krosnį, kuri renka ir taupo saulės šilumą, kuri gali vėliu laidyti namus ar įstaigas. Tai pats mažiausias "krosnies" modelis, 10 pėdų aukštumo.

ARABAI PUOLĖ ROMOS AERODROMĄ

ROMA. — Vakar Romos aerodrome trys palestiniečiai puolė Pan American keivinį lėktuvą. Padegamoji bomba lėktuvą uždegė, arabų šūviai ir sprogimas nužudė 21 žmogų. Žuvusių tarpe buvo italų muitinės pareigūnų ir kitų lėktuvų keivių. Tikras žuvusių skaičius nebuvo žinomas. Po šio puolimo arabai pagrobė vokiečių Lufthansa keivinį lėktuvą ir privertė su 11 asmenų pakilti ir skristi į Graikiją. Sakoma, kad pagrobtųjų tarpe buvo ir du arabų ministrai. Atėnuose tarp arabų ir graikų pareigūnų vyko derybos dėl keivių paleidimo sąlygų.

Romos aerodrome šis puolimas sukėlė paniką. Aerodromas buvo ištuštintas. Puolimas įvyko po keturių dienų nuo penkių arabų teismo Romos teisme, kur jie buvo kaltinami samokslu apšaudyti į Romos aerodromą besileidžiančius Izraelio lėktuvus.

Energijos krizė

WASHINGTONAS. — Federalinė Energijos įstaiga pranešė, kad dar šią savaitę ji rekomenduos prezidentui įvesti gazolino normavimą. Vyriausybė gazolino kainas kontroliuos, tačiau kainos gali pakilti, pasakė William Simon, energijos įstaigos vedėjas. Jei prezidentas įsakyt normuoti gazoliną, kiekvienas automobilio savininkas greičiausiai gaus po 10-15 galonų į savaitę.

Čikagos apylinkėse gausiai iškritęs sniegas labai sumažino sekmadienį automobilių judėjimą ir prisidėjo prie gazolino taupymo. Su nedidelėmis išimtimis, gazolino stotys sekmadienį buvo uždarytos.

Pastebėta, kad kai kurie automobilistai įtaiso automobiliuose pagalbinis gazolino tankus, tačiau teisininkų sąjunga išpėjo, kad tokie specialūs tankai gali būti laikomi nelegaliais.

Senatorius Humphrey pareiškė, kad jis greit pasiūlys senatė naują 600 milijonų dolerių programą ieškoti būdų pakinkyti žmonijos naudai didžiulę saulės šilumos energiją.

Paskutinis chemijos ir inžinerijos žurnalo numeris rašo, kad yra atrastas naujas būdas gaminti dujas iš akmenų anglių. Naujas procesas esąs žymiai pigesnis ir geresnis už metodus, naudojamus Europoje.

P. Korėją palietė arabų boikotas

SEOULAS. — Pietų Korėją skaudžiai palietė naftos krizė. valdžia sumažino 17% naftos tiekimą pramonei, transportui ir jėgainėms. Kartu su anksčiau įvestais naftos tiekimo suvaržymais, Pietų Korėja šiuo metu gauna 25% mažiau naftos, negu jos reikėtų. P. Korėjos ekonominis augimas bus sumažintas 12%. Gamyba sumažės tiek, kad bus nubraukta visa pažanga, padaryta per praėjusius metus.

P. Korėjos vyriausybė padarė pareiškimą, reikalaujanti, kad Izraelis tuoj pasitrauktų iš visų arabų žemių. Jau kuris laikas P. Korėja nesučinia į Izraelį savo ambasadoriaus, pataikaudama arabams.

P. Korėjos padėtį apskunkins Japonijos paskelbtas polyster medžiagų eksportų suvaržymas. Japonija, sumažėjus naftos tiekimui, mažiau pagamina pramonės žaliavų, kurios parentos nafta. Pernai P. Korėja importavo iš Japonijos plastmasės medžiagų už 700 mil. dol. Netekus turėdama šios medžiagos, smarkiai nukentės Korėjos tekstilės pramonė, atnešanti šaliai daug pajamų.

WAUKEGANAS. — Netoli Waukegano esąs Lindenhurst miestelis šią žiemą jau gavo 28 colių sniego, iš to kiekio 20 colių — praėjusį savaitgalį.

Svarbus psichiatrų pareiškimas

WASHINGTONAS. — Amerikos Psichiatrų sąjunga per savo patikėtinių tarybą paskelbė, kad homoseksualizmas nėra psichinė liga. Ši sąjunga turi 20,000 narių ir ne visi sutinka su šitokių formulavimų, tačiau šis pareiškimas laikomas istoriniu, nes beveik šimtas metų, kai homoseksualiniai palinkimai buvo laikomi liga — "Mental disorder", kurią galima pagydyti.

Nuo šiol psichiatrai laikys homoseksualizmą "lytinės orientacijos pažeidimu". Dr. Robert Spitzer, psichiatras Columbijos medicinos kolegijoje, pareiškė spaudai po sąjungos posėdžių, kad psichiatrai netvirtina nei, kad homoseksualizmas yra normalus, nei — kad jis nenormalus. Mes tik sakome, kad homoseksualizmas savaime nėra psichiatrinė liga, sako dr. Spitzer.

Šalis minėto pareiškimo psichiatrų sąjungos taryba paskelbė rezoliuciją, smerkiančią diskriminaciją prieš homoseksualus butų, darbų ar kitose srityse. Taryba remia ir skatina įstatymų leidėjus įvesti civilinių teisių globą ir tiems piliečiams, kurie yra homoseksualai. Kartu raginama atšaukti tokius įstatymus, kurie laiko chiminaliniu nusikaltimu tarp dviejų priitariančių suaugusių atliekamus privačiai lytinius veiksmus.

Šiuos psichiatrų pareiškimus New Yorko "Gay Task Force" sutiko su dideliu pasitenkinimu. "Tai didžiausias homoseksualų laimėjimas", — pareiškė organizacijos atstovas.

Bus atstatyti ryšiai su Švedija

WASHINGTONAS. — Valstybės departamente kalbama, kad prezidentas Nixonas greit pasiskirs naują ambasadorių švedijai. Santykiai su Švedija buvo labai šalti nuo pernai gruodžio 23 d., kada švedų premjeras Palmė, kalbėdamas apie š. Vietnamo bombardavimą, piktai pasakė, kad bombardavimai primena nacių žiaurumus II-jame Pasauliniame kare. Prezidentas įsakė atostogaujančiam Amerikos charge d'affaires nebeįžinti į Stokholmą ir pranešė švedijai, kad jos naujas ambasadorius nevažiuos į Washingtoną.

Padėtis pradėjo keistis, kai valstybės sekretoriumi tapo Kissingeris. Jis lapkričio 28 d. priėmė aukštą švedų užsienio reikalų valdininką grafą Wilhelm Wachtmeister, su kuriuo aptarė diplomatinį ryšių pagyvimą.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

TREJOPOS KALĖDINĖS DOVANOS PAGYVENUSIEMS

Visi galime talkinti senesniems sveikesnių dienų užtikrinime.
Kalėdinis pagedavimas

Daugelis pagyvenusiųjų jau dabar yra dėkingi mediciniškų ir kitokių jų reikalų tvarkytojams. Jieems saulesnių dienų užtikrinimo. Gydytojai, kungai, socialinių reikalų tvarkytojai, prieglaudų personalas ir visi kiti, kurie su pagyvenusiais susiduria, turi dabar iš visų jėgų šviesti, kad sugebėtų apsaugoti nuo proto sunegalavimo kiekvieną mūsų. Vien švietimui niekada nebuvo ir nebus gema šioje srityje: reikės dar ir žmoniškumo — geros valios, asmenybės subrendimo ir tikrą žmogų — reikės tuo taip vadinamos kalėdinės nuotaikos kiekvienam iš mūsų norint reikiamai visuose jo reikaluose talkinti pagyvenusiam.

Trejoje gėrio pagyvenusieji iš mūsų prašo

Kas turi daug reikalų su pagyvenusiais mūsų šiais, tas tarp daugelio jų reikalavimų pirmiausia mini šiuos tris svarbiausius: senesnieji iš visuomenės prašo pirmos kalėdinės dovanos būtent: Leiskime pagyvenusiems patiems apspręsti savo gyvenimą. Jie nenori, kad bet kas kitas vietoj jų pačių jų reikalus tvarkytų. Štai, senelis nori apgyventi privačiai gražiausioje vietoje, bet gimnaitis jį išveža, gali sakyti užpekin, tarp svetimųjų — į baisias senesniajam kančias iki amžiaus galo. Daugiau mes taip nesielkime: šiose Kalėdose ryškimes lais-

tiems seneliams vairuoti savo gyvenimą. Tik juos saugokime nuo perankstybo smegenų sunykimo. Tada, žinoma, jis nebus joks vairininkas. Antros kalėdinės dovanos pagyvenusieji iš mūsų visuomenės prašo, tai jų pagedavimas kuo nors teigiamu užsiimti gyvenime. Jie prašo mūsų nedėti jų į lentynas, nekisti jų užpekin, neištumti jų iš gyvenimo, kaip iki šiol per dažnai atsitikdavo. O pagyvenusieji patys jau dabar stengsis visomis jėgomis gintis nuo perankstybos senatvės tinkamu valgiu, reikiamu gerimu, užsiėmimu, ir nuolat kūrybiškai galvodami, tinkamus vaistus vartodami.

Trečios kalėdinės dovanos pagyvenusieji iš mūsų prašo — "Apseikite su mumis kilniai, padariai". Todėl savo pagyvenusiųjų nelaikykime vaikais. Su šiomis Kalėdomis ryškimes pagyvenusiųjų laikyti savo mielu artimu, garbingu žmogumi. Toks statybiškas atsinešimas prie pagyvenusiojo ugdys jame jėgas apsigimimui, nuo perankstybaus suvaikėjimo — nuo smegenų priešlaikinio sunykimo. Pagyvenusis amžiumi bėgant pradeda daug ką turėto gero netekti. Reikia prie pagyvenusiojo atsinešti nuosirdžiai, atvirai ir gyvenimiškai. Reikia išmokyti pagyvenusiojo atsirandančius ne tikimus panaudoti jo proto stiprumui, o ne sunaikinimui jo. Pagyvenusis nori eiti per gy-

venimą teigiamai. Tokiam jo nusiteikimui trukdo pasinerimas senėjiman. Be reikalo pasidavusieji senėjimui tiki, kad senatvės sulaukiama gaunant daugelį pralaimėjimų. Tai praetis dalykas. Dabartinieji visuomenininkai yra pajėgūs atvesti be reikalingą susenėjimą ir paversti pagyvenusiams senatvės dienas laimėjimų dienomis.

Prieglaudoje nebūtinai vien tik mirimui rengiamasi

Dabartinės prieglaudos daugumoje atveju nėra tinkamos. Už tai daugelis dabar mano, kad pagyvenusiojo nusitūpimas prieglaudon yra jo rengimas mirčiai. Tikrumoje, geroje prieglaudoje daugelis gali atstatyti savo kūno ir proto jėgas, jei tik ten jo prižiūrėtojai stengiasi nuosirdžiai ir mokoviškai jo jėgas stiprinti. Po tokios pagalbos pagyvenusis gali grįžti į savo namus ir neretai toks pajėgia vėl įsijungti į naudingus darbus visuomenėje. Toks gauna pasitikėjimą pajūtes, kad pagyvenusiojo dienos tikrai yra laimingiausios dienos žmogaus gyvenime. Tik visuomenė turi šitą tiesą suprasti ir pagyvenusiems suteikti jaukią — sveiką — pagarbos pagyvenusiems pilną aplinką. Tokioje, pvz., Sodyboje, roselandietis Jonas Grigulis atvykęs Sodybon jaučiasi kaip atgijęs — iš nemigos, įtampos, nusiminimo prisikėlęs. Per visą miela dieną — ar lįjant, snigiant ar saulei šildant kambarį — nesėdi, o nuolat vis randa ką nors gero atlikti: tai gėlę palieti, tai lapą pagrębti, tai ką nors netiesaus išlyginti. Ir taip per dieną dienas jis kruta, juda, nenusėdi vis ką nors naudingo atlikdamas, vis kam nors talkindamas. Vienas malonumas su tokiu susitikti — jis žydi žmoniškumu, darbu atsidavimu, kvėpia sveiku protu bei žmoniškumu, tikrai vienu kalėdiškiausiu žmogumi Marquette Parko

Atsarginis reikis ir Mažosios lygos beisbolo komandos. Čia matomas Cameron laukia savo eilės Cupartino, Calif. beisbolo rungtynėse.

aplinkyje garsėja. Pragyventi metalo jo ne tik neslėgia — jis šimtasvairius trašų maišus kilnoja — jam darbas teikia galimybės turėti laimingiausias dienas savo gyvenime.

Grąžinkime pagyvenusiuosius gyvenimam

Tik čia visuomenei reikia grįžti į žmonišką elgseną su pagyvenusiais mūsų šiais. Reikia ir pačiam pagyvenusiam neapsileisti. Nė Dangus negalės apsilėidžiuoti talkinti. Todėl, tiek visuomenė, tiek patys pagyvenusieji turi jungtis bendron talkon, kad žmogus kuo ilgiausiai galėtų aktyvus būti, savo pamėgtą darbą dirbti ir nebūti, verčiamas dirbtinai liautis krutėjęs, veikęs. Negerai, kad šiame krašte žmonės yra verčiami eiti pensijon tam tikro amžiaus sulaukus. Net dabar stengiamasi jaunesnius žmones atleisti pensijon. Už tai mūsų visuomenė, taipgi ir amerikietiškoji, turės būti mokoma, lavinama, kad visiems norintiems ir pajėgiantiems pagyvenusiems būtų suteiktas sistematiskas, prasmingas užsiėmimas bet kokiame visuomeniška reikale. Nereikia visuomenei daugintis kaip smėliui jūroje. Reikia protingo žmonių prieauglio. Tada tiek jaunesnieji, tiek vyresnieji turės progos visas dienas praleisti žmoniškai ir laimingai, be jokių gyvenimo prieskonių: svaigalų, rūkalų, narkotikų bei apkalbų. Darbas žmogų gali padaryti laimingu. Jis nėra praeikimas ar bausmė — priešingai — naudingas darbas yra nemeluotas žmogaus laimės šaltinis. Neveiklumas veda prie greito proto ir kūno sunykimo. Ką Maironis žinojo dabartinis šviesuolis kartais pamiršta: nebijokim darbo — vargo kieto, nes be jo galingiausiai nyksta. Visuomenės neveiklumas atstumia pagyvenusius mūsų šiais nuo užsiėmimų, kuriems jie esti pajėgūs.

Ateis laikas, kai atsiras daugiau darbininkų — išsilavinusių šviesuolių ir tikrai kalėdiškos dvasios savininkų. Jie ims darbuotis pagyvenusiųjų tarpe. Dabar per daug yra tokių gydytojų bei kunigų, kurie nėra linkę pagyvenusiems talkinti. Daugelis tiek mediciniškų, tiek teologikų mokyklų neparengta darbininkų, sugebantių darbuotis pagyvenusiojo vynuogynė. Šitoks elgesys yra priešingas garbingam elgesiui, kuris reikalauja lygios elgsenos su kiekvienu žmogumi, nežūrint jo amžiaus. Už tai visi jaunesnieji su šiomis Kalėdomis ryškimes taip dirbti, kad mūsų veikla pagyvenusiųjų nevilgtį pakeistų išsipildančia viltimi.

Daugelis dalykų pagyvenusių žmonių reikalus medicina dar nežino. Bet tikrai daug daugiau yra žinoma, negu pagyvenusiems

dabar pagelbstima. Juk žinom, kad pagyvenus, kol jis turi samonę, reikalingas tokie su juo apsiėjimo, kaip ir jaunas arba vaikas. O mes neretai savo šūnis, savo kates bei žuvis stropiau globojame, negu savo tėvus ar tokios globos reikalingus savus gimines. Ir nesigėdiname dabar šventų Kalėdų laukti, bažnyčias aplankyti! Mes visai neklausome Kristaus: tiek parapijony, tiek parapijų vadai, mes nekaleidžiam, kaip gyvename. Juk mums pasakyta šventraštyje: palik bažnyčią ir joje aukojimą, eik suteik pagalbą savo broliui — savo seserei, kuri per vargą — skausmo ašaras bažnyčion tako nemato ir paty viena, visų apleista čia pat prie mūsų pakojų kenčia sielvartą dėl pamaldžių jų nepamaldumo gyvenime.

Tik pažūrėkime į savo elgseną prieš Kalėdas. Vaikams mes dangų rengiame, dovanas jiems perkame, o pagyvenusiems net Kūčios vietos Sodyboje ryčiaus dieni neužsakome. O Kūčios jiems yra tikro džiaugsmo valanda. O kur mūsų turčių širdys, kad net bankininkai atsako pusės dolerio vertės pagalbės kaip dovanos pagyvenusiems. Liūtas-tigras ir tas esti ramus kai priėdęs, o čia žaliukais apteikę, kišenės banko knygelėmis išpūt, pagyvenusiam nugarą atsuka, tarsi patys guls į du karštus, tarsi jie po du kumpius į skrandžius kraus, tarsi jie per kito ašarą sau laimę susikurs. Tikrai jau per daug mes savo prakaitu prisiauginom pinigų bėdžių. Net parapijų vadai ir tie juos palaikančiais pagyvenusiais nesirūpina. Jie velija stulpsus, o ne senelių nūmus statyti, šventinti. Tokios ir kitokios menkystės dedasi mūsų aplinkoje vis dėl vieno ir to pacio trūkumo: dėl geravalių — jaus-

mais susveikusių ir atsakingas vietas užemusių žmonių stokos išdarinėjam visokius niekus, tikro darbo nesigriebdami. Gana tokios vergystės. Gana tonis, savo kates bei žuvis stropiau globojame, negu savo tėvus ar tokios globos reikalingus savus gimines. Ir nesigėdiname dabar šventų Kalėdų laukti, bažnyčias aplankyti! Mes visai neklausome Kristaus: tiek parapijony, tiek parapijų vadai, mes nekaleidžiam, kaip gyvename. Juk mums pasakyta šventraštyje: palik bažnyčią ir joje aukojimą, eik suteik pagalbą savo broliui — savo seserei, kuri per vargą — skausmo ašaras bažnyčion tako nemato ir paty viena, visų apleista čia pat prie mūsų pakojų kenčia sielvartą dėl pamaldžių jų nepamaldumo gyvenime.

Išvada. Niekas mums atsisrūšios batų šniūrelio nesuriš — mes patys turime tai atlikti. Taip — mes patys turime ir savo nelaimėn patekusiųosius traukti iš vargo visu savas atsidavimu. Tai bus šviesiam ir žmoniškam lietuviui proga prasmingiausiai parodyti savą geravališkumą. Pasiskaityti. Robert N. Butler, M. D.: Aging and Mental Health, The C. V. Mosley Co. Saint Lois, 1973.

Šio krašto vyriausios valdžios atstovai pripažįsta, kad pagy-

venusiųjų priežiūra šiame krašte yra nepatinkama, nes ir mėginama šioje srityje ją užgyvendinti sparčiau ir daugiau dirbant. Už tai visi dar save bent iš vardo krikščionimis laikantieji lietuviai sukruskyte saviškių pagyvenusiųjų pagalbai. Liekvoš Dukterys skelbiai turinčios pušę tūkstančio narių ir šelpiančios daugiau negu tūziną mūsų šikių. Tai labai gražus darbas, visi joms padėkime. Bet tai tik lašas jūroje! Už tai visi kibkime į talką Sodybai. Tegul ji — šilta ranka ar palikimu remiama — plečiasi ir dauginasi visose lietuvių gyvenamose vietovėse. Nėra prasmingesnės kalėdinės dovanos už pagyvenusiųjų naudai paaukotą darbą, santaujų dalį ar palikimą.

Išvada. Niekas mums atsisrūšios batų šniūrelio nesuriš — mes patys turime tai atlikti. Taip — mes patys turime ir savo nelaimėn patekusiųosius traukti iš vargo visu savas atsidavimu. Tai bus šviesiam ir žmoniškam lietuviui proga prasmingiausiai parodyti savą geravališkumą. Pasiskaityti. Robert N. Butler, M. D.: Aging and Mental Health, The C. V. Mosley Co. Saint Lois, 1973.

"NAUJIENOS KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪVULIS"

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGU ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietauose viršeliuose už \$6.00!
Ačiū knygas gausti; jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

U.S. POSTAL SERVICE
Ad No. 135—Req. No. 84565—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspaper, 1977
Printed in U.S.A.

"I've seen the amount of mail we handle get bigger every year. Zip Code's the only way we've kept up with it."
Norbert J. Rokusek
Foreman of Mail
Chicago, Ill.

Help us help you.

People depend upon the mail. Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery crosstown, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.
5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

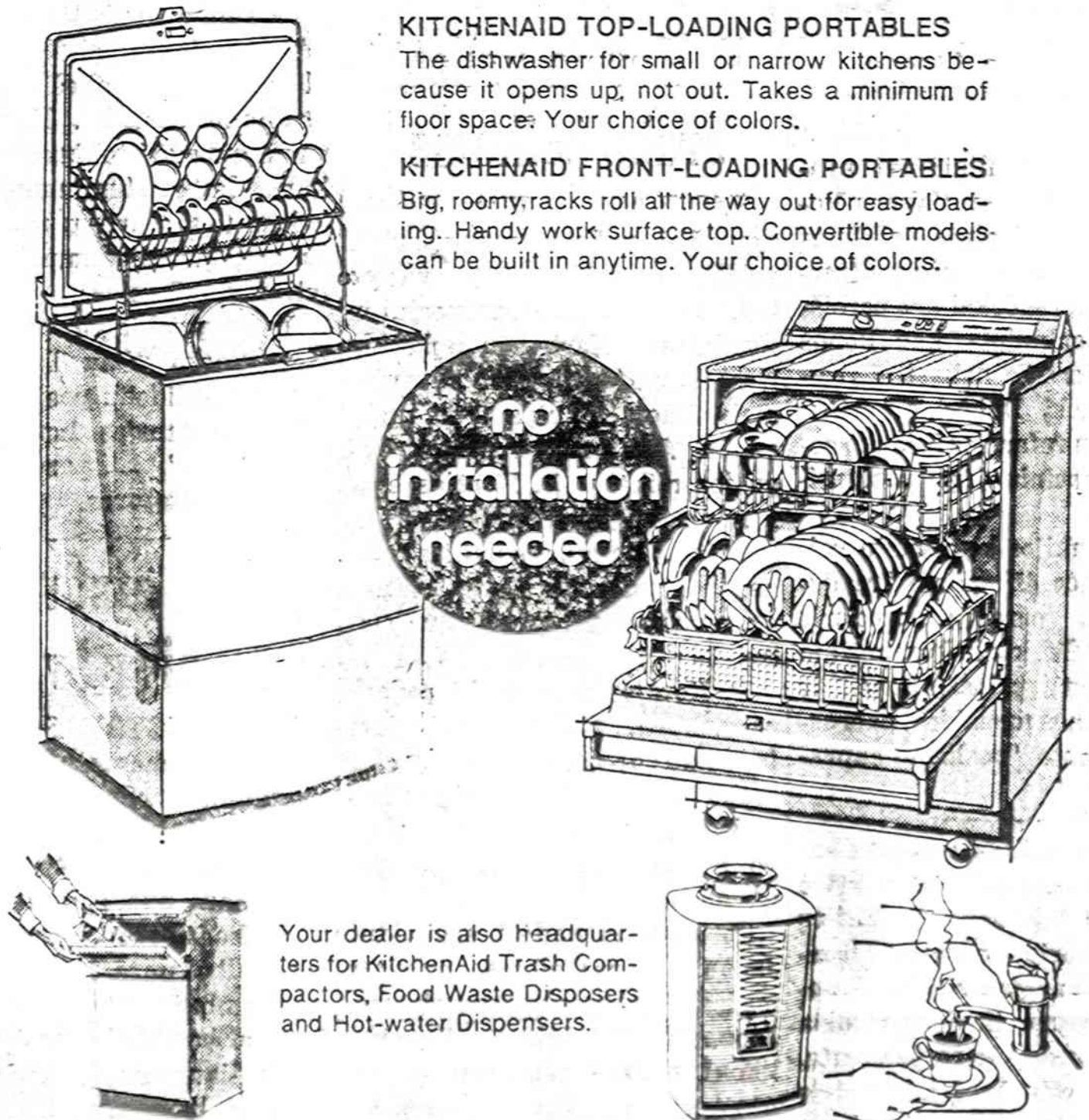
Your Postal Service

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill 60608

new

KitchenAid Portable Dishwashers

buy one today, use it tonight.

KITCHENAID TOP-LOADING PORTABLES
The dishwasher for small or narrow kitchens because it opens up, not out. Takes a minimum of floor space. Your choice of colors.

KITCHENAID FRONT-LOADING PORTABLES
Big, roomy racks roll all the way out for easy loading. Handy work surface top. Convertible models can be built in anytime. Your choice of colors.

no installation needed

Your dealer is also headquarters for KitchenAid Trash Compactors, Food Waste Disposers and Hot-water Dispensers.

KitchenAid

BUILT BETTER, NOT CHEAPER

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.

Prospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

V. VAITKEVICIENĖS "SPINDULĖLIS" MOKO LIETUVIUKĄ

"Spindulėlis" — tai didaktinių skaitinių eilėraščių knyga, skirta iššvičios lietuviukai, 7-8 metų amžiaus vaikui, — Lituanistinės mokyklos antrajam skyriui. Knygos autorė yra žinoma, sėkminga vaikų literatūros rašytoja, V. Vaitkevičienė. Kaip žinia, jos net keletas veikalų yra pastatyta vaikų teatro ir mokyklos scenoje.

Rašiniai, eilėraščiai trumpučiai, vaizdingi, parinkti iš vaikų supančios aplinkos, jam pažįstamos. Pristatytą ir Lietuvą, kuri vaiką į save moja: paukščių čiulbėsiu, senų ažuolų šlamėsiu

Vanda Vaitkevičienė

jos upių skaidrumu... Apstu ir piešinių, vaizduojančių aprašomąjį dalyką, kas palengvina vaikui susivokti apie tai, kas yra skaitoma — rašoma. Pateikta mįslių patarių. Apsakymėliai yra pačios autorės kūryba, kur ji dideliu pedagogės patyrimu ir gilia psichologine išmintimi priartėja prie vaiko ir jį vedžioja po jo gyvenamą aplinką ir Lietuvą.

Knygos autorė, V. Vaitkevičienė yra pasikvietusi ir visą ilgą eilę kolegų rašytojų, kurie šioje knygoje dalyvauja eiliuota kūryba, tai: J. Minelga, A. Kašubienė, A. Baronas, V. Nemunėlis, B. Voveraitė, St. Dziugas, D. Lipčiūtė, R. Jotvingytė, K. Jakubėnas, V. Kudirka, V. Šimaitis, Pr. Imsrys, R. Seibutyte, M. Gutauskaitė, L. Žitkevičius. Keili eilėraščiai yra paimti ir iš vaikų laikraščio Eglutė.

Na, ir pati knygos autorė yra pateikusi savos kūrybos eilėraščių, kur pasirašo V. V. raidėmis. Šie visi rašytojai, tik kiekvienas jų savaip, savu stiliumi, nuotai, kaip džiugina, gyvina ir įvainina vaiko pasaulį.

Apsakymėliai plečia vaiko žinojimą, tenkina jo prigimties reikalavimą: vis daugiau matyti, žinoti suvokti. Eilėraščiai džiugina vaiko sielą, žadina jo estetinį jausmą. Knygoje apstu

malonybinių, mažybinių daiktavardžių, tai psichologinės išimties atsakymas į vaiko pasaulėjautą. Štai, ir autorės eilėraštis, kuriuo ji pirmiausia pasimoja vaiką į mokyklą.

"SPINDULĖLIS"

Saulės vaikas Spindulėlis Leidžiasi į žemę, Juokiasi saulės motinėle Ragina sūnelį:

— Skrisk, skubėki, Spindulėli, Miegalius prižadink, Tegul bėga mokyklėn Gatvėm ir takeliais. V. V.

Knygos pradžioje, skaitinėlyje Algučio lėktuvas, rašytoja pasigėrėtina moko vaiką, per patį vaiką, naturalia forma, zaidimo keliu. Rašytoja-pedagogė supažindina vaiką su tautine Lietuvos vėliava, valstybės ženklu Vytimi. Tik tenka apgailestauti, kad čia pat nėra pateikti ir patys ženklai. O šie ženklai knygoje yra, pav., tautinė puike, spalvota vėliava 102-me psl., Vytis — 96 psl. O jei visa šitai būtų sudėta gretimai, būtų buvęs sujungtas: žodis, veiksmas, garsas, forma ir spalva drauge, tai knygos autorė, tada būtų tikrai, aukštai pasikopusi pedagoginio ir tautinio ugdymo meno viršūnėje!...

Užsiminus apie spalvų reikalą knygoje, tenka pasakyti, kad kiekvienos skirtingos spalvos įvedimas į knygą — piešinių spaustuvės yra skaičiuojamas apčiuopiama dolerio suma, dėl to taip reikšmingos vaikui spal-

Gana pavojinga situacija! Wisconsin Valstybinio draustinio girininkai lėktuvų apžiūrėjo laukiniams paukščiams skirtą lauką, kai šimtai Kanados žasų pakilo ir ėmė maišyti lėktuvui "po kojomis".

vos knygoje leidėjams ir dažnai tenka atsisakyti. Šiuo atveju tenka kreipti skaitytojo dėmesį ir pasidžiaugti, kad V. Vaitkevičienė su savo tautininkais pasigėrėtina peršoko šią dolerinę kliūtį: tautinę vėliavą pateikė natūralių spalvų ir Lietuvos valstybės ženklą — Vytį didžiulį, spalvotą. "Kas, suprantama, ir daug padės vaikui maloniai, lengvai įsisavinti taip svarbius, reikšmingus lietuviškus ženklus.

Verčiant knygos puslapius, užtinki ir rašytoją Vytę Nemunėlį, jis čia su mažybinių, malonybinių daiktavardžių eiliuotu rinkiniu įbėga į 5-tą knygos puslapį ir moja, kviečia vaiką į mokyklą. Eiliuoja, Laikas jau mokyklon.

Vasara nuskrido Kaip judri kregždutė — Laikas jau mokyklon Tau, maža Magdute.

Krinta lapų lapai Sukas po takelį — Laikas jau mokyklon Tau, smagus Joneli.

Kad pamėgė mokslą Augtumėt didučiai — Laikas jau mokyklon Jums, visi vaikučiai.

A. Kašubienė, iššvičioje žinoma, kaip produktinga, sėkminga vaikų eilėraščių kūrėja — eiliuotoja, ji Spindulėlyje savo eiliuota forma vaikui ryškina rudenio nuotaikas ir drauge jo mintį kelia į Lietuvą.

A. Kašubienės eilėraštis. Skina rudenėlis Lapelius po vieną, Beria sodą, taką, Lapais visą dieną.

Vėjelis pučia, Lapelius sumaišo, Rudenėlis skuba Lapais žemę kaišo.

Lapų daug prikrito, Žemės nesimato, Šnara lapuos vėjas, Lapų pilis stato.

Lietuvoj lapeliai Ir nuo medžių krinta,

Lietaus ašarėlem Žemė sudrėkinta.

Rašytojas J. Minelga, savo skambia eiliuota forma kviečia vaiką į laisvės žygį, už tautos laisvę.

J. Minelga — LAISVĖS ŽYGIN

Kai užaugsiu toks, kaip tėtė — Vilksiuos kario miline, Laisvės žygį reiks pradėti, Priešas Vilniuj ir Kaune.

Iš už marių, vandenynų Rinksis ginti Lietuvos, Daug Kestučių, Gediminų, Tautai laisvę iškovos.

Prie eilėraščio išpieštas ir simbolis: Gedimino stulpai ant ažuolo šakos. Tai suprantama, šia simbolišką teks vaikui išryškinti, ką turės atlikti mokytojas ar kitas kuris suaugusis.

Šis pats rašytojas, J. Minelga pasigėrėtina išryškina vaikui ir Lietuvos Nepriklausomybės reikšmę, Vasario 16-tosios eilėraštyje. Čia jis eiliuoja: augdo vaiko laisvės rytą kovoje už laisvą Lietuvą.

Rašytojas L. Žitkevičius skambia, malonia eilėdara šaukia, kviečia vaiką, — jo mintį, jo dėmesį į Lietuvą.

L. Ž. BOK TU MOSŲ MEILĖ

Aš girdėjau balsą Nemunėlio seno, Kad tu mūsų meilė, O tėvyne mano.

Aš girdėjau brolių Skambią sutartinę: Būk tu mūsų meilė, O brangi tėvyne!

Ir už jūrų marių Aš girdžių jų šūkį: O brangi tėvyne, Mūsų meilė būki.

Taip rašytoja, knygos autorė, V. Vaitkevičienė, Spindulėlyje, per 173-is knygos puslapius su savo kolegomis — tautininkais rašytojais, moko, kaip pa-

sigėrėtina pristato vaikui jo aplinkos pasaulį ir Lietuvą. Visa šitai pristato vaiko sielai arti, suprantama švelnia malonybine, mažybine forma, žaidimo keliu. Tai tikrai puiki dovana iššvičios lietuviukai!

Knygą Spindulėlis iliustravo, Milda Gutauskaitė ir Regina Seibutyte.

Knygą techniškai sutvarkė Sigitas Ramonas. Spaudė M. Morūno spaustuvė. Prie knygos išleidimo prisidėjo Jonas Marcišauskas. Leidinys — 1973 m.

Knyga Spindulėlis yra naudojama, kaip mokomoji priemonė Kr. Donelaičio mokykloje, ant-trajame skyriuje.

Z. Juškevičienė

SVEIKINAME SU ŽIEMOS SVENTĖMIS GIMINES, DRAUGUS IR PAŽĪSTAMUS, LINKĖDAMI GERIAUSIOS SVEIKATOS

Mums šventės bus nelinksmos, nes netekome mielos dukrelės Valerijos Valentinios Ladigaitės, kuri išsiskyrė iš gyvųjų tarpo.

Taipgi norime padėkoti visiems už puikias gėles, užuojautas, laiškelius, už gausų lankymą koplyčioje ir dalyvavimą laidotuviuose. Ačiū širdingai visiems.

Joseph ir Sophie Ladiga Garad
634 So. Azelea Dr.
New Port Richey, FL 33552.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptauna taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

5 1/4% Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2% 4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4470

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5 1/4% Passbook Accounts Daily Interest	5.92% Annual Yield on 3% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum	6.003% Annual Yield on 5 1/4% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum
6.81% Annual Yield on 6 1/2% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum	7.08% Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum	7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4% on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627% Annual Yield

For 49 years, savers of near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7575

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

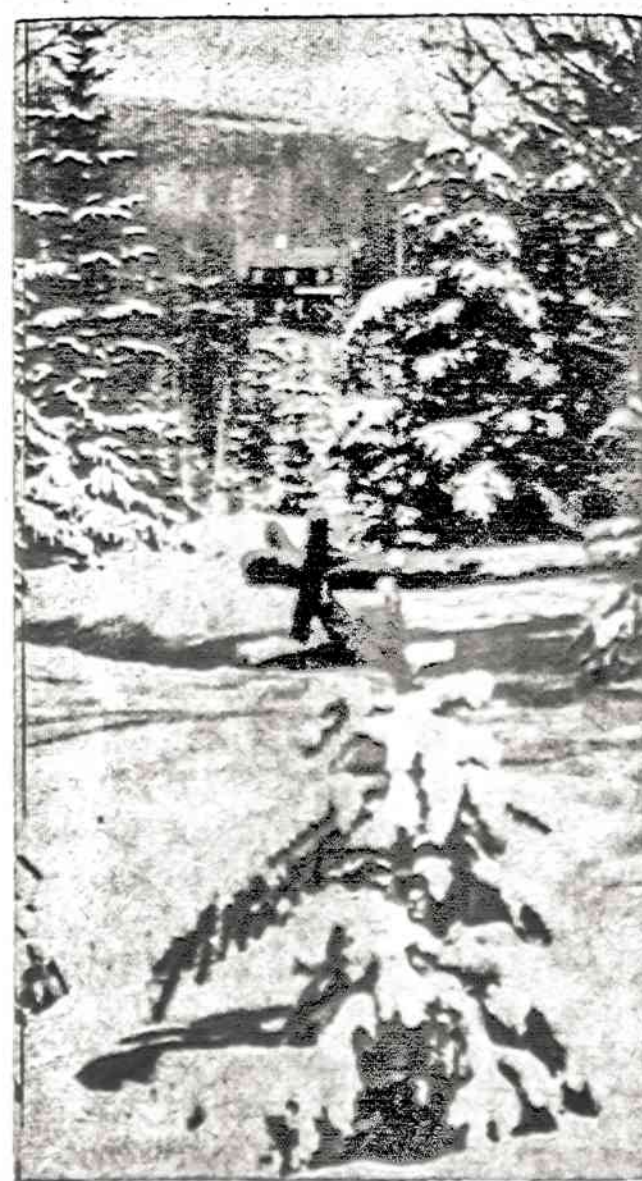
ENERGY WISE

Speeding uses extra fuel; try to drive at 50 miles per hour.

Don't be a Bom Löser!

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos plietuose kiemas automobiliams pastatyt.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$24.00	
pusiui metų \$13.00	
trims mėnesiams \$7.50	
vienam mėnesiui \$3.00	
Kitosose JAV vietose:	
metams \$22.00	
pusiui metų \$12.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Skelbia išmislus ir kelia nerimą

Gediminas Galva, nepamatuotų išmislių meistras, naudoja Draugo skiltis ir toliau iš pirmo išlaužtiems dalykams skelbti. Praeitą savaitę jis paskelbė straipsnį "Kaunas gina Washingtoną", kuriame save bando pavaizduoti didelio tarptautinio konflikto didvyriu. Jis tvirtina, kad JAV lietuvių veiksniai tyli, kad spauda sudarė tylos suokalbių, o prezidentas Niksonas, pasirašydamas "sandėrį" Maskvoje, Pabaltijį de facto pripažino Sovietų Sąjungai, bet Pabaltijį liečiantieji susitarimai buvę nutylėti. Tyla būtų viešpatavusi ir toliau, jeigu Gediminas Galva šio klausimo viešumon nebūtų iškėles ir visus apibaręs dėl tylos, kai reikia veikti.

Gediminas Galva girdėjo "džvaną", bet nežino, iš kurios pusės garsas ateina. Jis šitaip rašo:

"Šį pavasarį, L. I. Brežnevui atvykus į Washingtoną, šalys sutarę generalinius konsultatus skubiai atidaryti. Dar svečiai neapleidus JAV, jau buvo įsteigtas Sovietų Sąjungos generalinis konsulatų San Francisco mieste, o po kelių savaičių ėmė veikti JAV generalinis konsulatų Leningrade ir atstovauti Pabaltijui.

Šis įvykis ypač svarbus, nes tai buvo viešas JAV spaudas pripažinti Pabaltijį Sovietų Sąjungai. Nuo to meto Pabaltijo valstybių vardas dinga amerikiečių spaudoje. Tylos sąmokslas ten buvo palydėtas žodžiais: Pabaltijis de facto pripažintas Sovietų Sąjungai" (Draugas, 1973 m. gr. 13 d., 3 psl.).

Tvirtinti, kad šį pavasarį "šalys sutarę generalinius konsultatus skubiai atidaryti" gali tikėtis Gediminas Galva. Konsulatų klausimas buvo pradėtas svarstyti bent prieš dešimtį metų. Abi valstybės tada buvo susitarusios atidaryti konsultatus. Vienas turėjo būti atidarytas Leningrade, o antrasis San Francisco mieste. Tas klausimas plačiai buvo nagrinėjamas spaudoje ir keliais atvejais aptartas senato užsienio komiteto posėdyje. Antanas Rudis, tuo metu buvęs Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, įteikė rimtai pamatuotą raštą, kuriame buvo išdėstyta Amerikos lietuvių nuomonė konsulatų reikalui. Ponas Rudis ne tik įteikė raštą, bet ir žodžiu lūžino atsakingiems komitetams. Argumentai buvo tokie svarūs, kad visas konsulatų atidarymo reikalas buvo atidėtas naujiems klausimams aptarti.

Bet dar tuštesnis yra Gedimino Galvos tvirtinimas, apie "viešą JAV spaudą" pripažinti Pabaltijį Sovietų

Sąjungai. Ponas Galva nori pasakyti, kad JAV vyriausybė viešai dariusi spaudimą, kad Pabaltijos valstybės būtų pripažintos rusams. Kai JAV "paspaudė", tai Pabaltijo valstybių vardo nebėliko amerikiečių spaudoje. Pirmiausia, joks atsakomingas asmuo arba organizmas nieko negirdėjo apie jokią "JAV spaudą". Jeigu JAV būtų kūrę paspaudusios, tai lietuviai pirmieji būtų tokį "spaudą" pajutę ir apie jį prabilę. Ponas Galva, galvodamas tikėtai apie save, užmiršo, kad Amerikoje dar yra didokas skaičius lietuvių, kurie labai atidžiai seka kiekvieną Valstybės Departamento, prezidentūros arba net bet kurios kitos JAV įstaigos kiekvieną pareiškimą. Mėnėti lietuviai stovi Amerikos organizacijų priešakyje ir seka kiekvieną pareiškimą. Ypač atidžiai šiuos reikalus seka Amerikos Lietuvių Tarybos nariai. Jeigu toks galviškas "spaudas" būtų padarytas, tai lietuviai tikrai žinotų.

Pabaltijos valstybės nei de jure, nei de facto Sovietų Sąjungai nebuvo pripažintos. Sovietų Sąjunga Lietuvą Latviją ir Estiją užėmė karo jėga, bet rusų padarytas įjungimas minėtų kraštų į Sovietų Sąjungą nepripažintas. Kiek teko patirti, niekas ne tik nedarė jokio "spaudo", kaip Gediminas Galva įsivaizduoja, bet ir nesirengia Lietuvos, Latvijos ir Estijos prijungimo pripažinti. Kiekvieną kartą, kai aptariamas bet kuris svarbesnis klausimas su Sovietų Sąjungos atstovais, tai JAV pareigūnai pabrėžia, kad tie klausimai netaikomi Pabaltijo kraštams, nes įjungimas jų į Sovietų Sąjungą yra nelegalus, vienašališkas. JAV laikosi principo, kuris leidžia kiekvienai tautai spręsti savo likimą ir savarankiškai tvarkytis.

Tvirtinti, kad Pabaltijo valstybių vardas dinga iš amerikiečių spaudos gali tikėtis Gediminas Galva, kuris, matyt, tikrai "Cicero Life" teskaito. Jeigu jis atidžiau ir minėtų laikraštį būtų paskaitęs, tai būtų radęs lietuviams labai palankių rašinių ir kuris nori, kad lietuviai atgautų savo nepriklausomybę. Amerikoje nėra tokio angliško laikraščio, kuriame nebūtų užsiminta apie pavergtą Lietuvą ir kuris šiltai nebūtų atsiliėpęs apie tuos lietuvius, kurie stengiasi padėti gimtiniam kraštui atgauti laisvę.

Gediminas Galva dar rašo:

"Tylos suokalbis vyravo ir mūsų spaudoje. Politiniai veiksniai, sutarę dėl tikslo, bet nesusigaudę dėl priemonių, pagyvenę prieš nepriklausomybės šventės rinkliavas buvo pagauti to paties suokalbio sriauto. Lietuviškoji visuomenė, netrukstanti patriotinių pusrų savybėje akims draskyti ir vieni kitiems kaltinti, ramiai snaudė. Pakartotini įspėjimai jos nepažadino. Veiksniai nerado reikalo visuomenei pranešti, ką jie šiuo reikalu padarė ir kokia teisinė Lietuvos dabartinė padėtis. JAV užsienio politikos požiūriu. JAV LB buvo veiklesnė, bet ir jos pranešimai neišryškino Lietuvos teisinės padėties, nes patenkinamo neatsakingų valstybės departamento pareigūnų išsiskūnijimais, kurie tebuvo rūkas akims dūmti". (Ten pat.).

Gal JAV LB atstovams neatsakingi pareigūnai išsiskūniję ir akis dūmė, bet Amerikos Lietuvių Tarybos atstovams joks pareigūnas neišsiskūniję ir akių nedūmė. Alto atstovai eina pas atsakingus Valstybės Departamento ir kongreso pareigūnus, kurie niekad neišsiskūniję ir akių nedūmė. Alto pareigūnai gavo tikslias informacijas per 30 metų, jiems teikiamos tikslios žinios ir šiandien. JAV vyriausybė iki šio meto nepakeitė savo politikos Baltijos valstybių reikalui. Įdomiausia, kad ji nesirengia jos keisti. Gediminas Galva skleidžia jo paties išmyslytus

MOKSLININKŲ ATSIŠAUKIMA

APMASCIOUS

ANTANAS KUČYS

Neseniai įvykęs Antrasis Šiaurės Amerikos lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas — suvažiavimas bus, reikia tikėtis ilgą laiką publicistinių, kultūrinių bei mokslinių svarstymų objektas. Juk tai buvo ilgo pasirengimo ir daugelio žmonių darbo vaisius. Apie jo kokybę moksliniu atžvilgiu galima spręsti tik išnagrinėjus įvairių sričių paskaitas, pranešimus bei diskusijas. Bet mums pirmiausiai rūpi pradėti nuo to, kas buvo tarta visų suvažiavusių mokslo ir kūrybos žmonių vardu. O tai buvo "II Mokslo ir kūrybos simpoziumo atsisaukimas mokslo laisvės reikalui". Jis buvo perskaitytas atidarymo iškilnėse ir išspausdintas gruodžio mėn. 1 d. "Draugo" kultūriniam priede.

Norėdama, kad ir skaitytojas geriau susipažintų su tuo atsisaukimu, prašau gerb. redaktorių atspausdinti jį ištiesai, kaip seka:

II MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO ATSIŠAUKIMAS MOKSLO LAISVĖS REIKALU

Šiaurės Amerikos lietuvių, aukštųjų mokyklų dėstytojai ir mokslinių institucijų darbuotojai, susirinkę antrajam moksliniam suvažiavimui Chicagoje 1973 m. lapkričio 21 — 25 d.

SVEIKINA Lietuvos mokslininkus, dėstytojus ir studentus, kurie toliau ugdo Lietuvos mokslo ir akademinio gyvenimo tradicijas, pradėtas prieš keturis šimtus metų ir tęstas nepriklausomoje Lietuvoje;

VERTINA Lietuvos mokslininkų mokslo darbus; bet taip pat reikia didelį susirūpinimą Lietuvoje tebedidėjanti ideologinė — politinė sprepauda, dėl kurios sumažėjo Lietuvos mokslo žmonių kontaktai su tarptautiniais mokslo židiniais ir tebeplėkėja labai sunkus psikeitimas mokslinė ir kultūrinė informacija;

PROTESTUOJA prieš padidėjusį intelektualų persekiojimą, pasireiškusių naujais mokslo žmonių suėmimais;

SOLIDARIZUOJA su Amerikos Valstybių ir Kanados mokslininkų įsitikinimu, jog mokslinės kūrybos ir tarptautinės komunikacijos varžymas

kenkia pasaulio taikai ir geresnį tarptautinių santykių sukurimui.

Skaitytojas, manau, tuoj patstebėjo, kad atsisaukime kalbama ne apie tokią Lietuvą, kokia ji dabar yra. Dabar ji yra Sovietų Sąjungos aneksuota, susovietinta, valdoma pagal direktivas iš Maskvos, rusiškai pildyti žmogų totalitškai paver-giančias leninizmo doktrinas. Atsisaukime apie tai nei vieno žodžio. Lyg būtų Lietuva laisva valstybė, tik jos valdžia įsigiai ne pagal išsivijus mokslo žmonių norus. Ten, esą, tebedidėjanti ir ideologinė — politinė sprepauda, ir kontaktai su tarptautiniais mokslo židiniais sunkinami, ir intelektualų persekiojimas vis tebedidėja. Taigi, išsivijus lietuvių mokslininkai yra susirūpinę keliais blogais reiškiniais Lietuvos gyvenime, bet kas to viso pikto kaltininkas, į kurį reikia pirštu durti, taip ir nepasakojta. Rusų Lietuvoje lyg ir nebūtų, jokia maskvinė kontrolė lyg ir neegzistuoja, jokios direktivos iš visosąjunginės komunistų partijos lyg ir neturėtų reikšmės.

Stebiuosi, kaip galėjo Antrasis Šiaurės Amerikos lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas — suvažiavimas atsisaukime kelias paminėtas blogybes primesti Lietuvos vidaus gyvenimui. Argi tai būtų prieš tyrąjį mokslą, jeigu kaltinimai būtų nukreipti prieš tikrąjį kaltininką — Lietuvą pavergsią Sovietų Sąjungą? Argi tai būtų vėl tas pats "politi-zavimas", kurį mūsų vyresnieji kartai primetė savo paskaitoje trečiajame Lietuvos mokslininkų instituto suvažiavime, dr. V. Vardys nusiskundęs, kad kažkas kėsinaš į lietuvių mokslininkų laisvę išsivijoje. O gal įvykusio simpoziumo mokslininkai galvoja, kad tik vadinamoji detente, taip stropiai dąhar Nixono administracijos taikoma užsienio politikoje su Sovietų Sąjunga, yra priimtina mokslo žmonių pareiškimo-

muose? "Draugo" redaktorių Bronius Kviklys, pasidžiaugęs

simpoziumo atsisaukimu, rašo to dienraščio lapkričio 26 d. laidoje: "Beikis tik dėti pastangas, kad šis nujarimas (atsisaukimas, A. K.) pasiektų galimai didesnį pasaulio mokslo įstaigų ir atskirų mokslininkų skaičių".

Mano nuomone, tokio atsisaukimo nereikia platinti kitataučių, o juo labiau mokslo žmonių tarpe. Jis tik paskleis klaidingą informaciją. Jis nedarytų garbės ir lietuviams mokslininkams išsivijoje, nes kitataučių mokslo įstaigos, kad ir kaip blogai orietuotūs užsienio politikoje, bet jau vargiai ar nežinotų, kad dabartinė Lietuva tėra tik Sovietų Sąjungos provincija ir joje visi žmogaus, ne vien tik mokslininko, pavergimo procesai vyksta pagal Maskvos direktivas. Kitataučiai mokslininkai tik nustebtų, perskaitę tą atsisaukimą, kad jų lietuvių kolegų neturi drąsos ištarti Lietuvos mokslininkų laisvę prislėgusio kaltininko — Sovietų Sąjungos.

Ne, neskleiskite to atsisaukimo niekur tarp kitataučių. Tegu jis pasilieka tik mūsų tarpe.

Konstatavę simpoziumo dalyvių baigtumą ar kitą kurią priežastį, tik jokiū būdu ne mokslo reikalavimū pagrįstą, paminėti Lietuvoje esamos sprepaudos kaltininko vardą, pažvelkime papunkčiū visą atsisaukimo tekstą.

"Svenkina Lietuvos mokslininkus, dėstytojus ir studentus, kurie toliau ugdo Lietuvos mokslo ir akademinio gyvenimo tradicijas, pradėtas prieš keturis šimtus metų ir tęstas nepriklausomoje Lietuvoje".

Žinoma, reikėjo pasveikinti mokslinį darbą dirbančius tarptautius rusų valdomoje Lietuvoje. Daugumas iš jų tikrai verti pagarbos, šilto žodžio, o kartu ir užuojautos. Gal į nieką saugumo agentų akys nėra taip būdriai nukreiptos, kaip į juos. Gal niekas taip įjautriai nepėgryvena tą dvasinį terorą, kaip jie, aukštųjų mokyklų dėstytojai, mokslinių institucijų darbuotojai ir studentai. Tarnauti tiesiai ir kartu, kai reikalaujama, davinėti bolševikinei propagandai melo duoklę yra tikrai sunku ir be sielos žaidimų neįmanoma. Ir vis tik jie ištvėria ir nepalūžia. Netgi tada, kai mato kaip tas ar kitas jų kolegų paslaptingai miršta ar uždaromas į beprotnamį.

(Bus daugiau)

SKAITYK IR KITAM PATARK-
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

56.

Groznas laukė atakos, kaip ir po 1915 metų. Jis buvo pasiruošęs gintis: "Tvirtai tikiu, jog mano sprendimas išlaikys bandymą, pasityvirtins". Bet buvo pasiruošęs ir trauktis. Juk žodžiai "netgi su dideliu pasitenkinimu aukoju pačią gražiausią savo hipotezę, kai geresnis pažinimas atveda mane į tikrą mokslinę tiesą", jam buvo ne frazė, bet darbo metodo sudėtinė dalis.

Atakos vis nebuvo. Nebuvo ir principinės kritikos, kuri priverčia net ir Grozno masto mokslininkui.

Vadinasi, išsivavimo būta teisingo!

Taip, Groznas buvo teišus, tvirtindamas, kad kalba, kuria parašyti hieroglifiniai hetitų įrašai, yra indoeuropiečių kalba, artimai gimininga dantištinėms hetitų tekstų kalboms. Tai buvo genialus atradimas, pagrįstas atskirų žodžių galūnių kaita. Vėlesni tyrinėjimai jį patvirtino. Tačiau tie patys tyrinėjimai įrodė, jog daugumą naujų žodžių Groznas perskaitė klaidingai. Neišlaikė patikrinimo ir jo gramatika — pirmoji hieroglifinės hetitų kalbos gramatika.

Bet visa tai hetitologija išaiškino tik tuomet, kai Groznas joje aktyviai nebesi-

reikė. O lemiams įrodymai tebuvo gauti jo mirties metais.

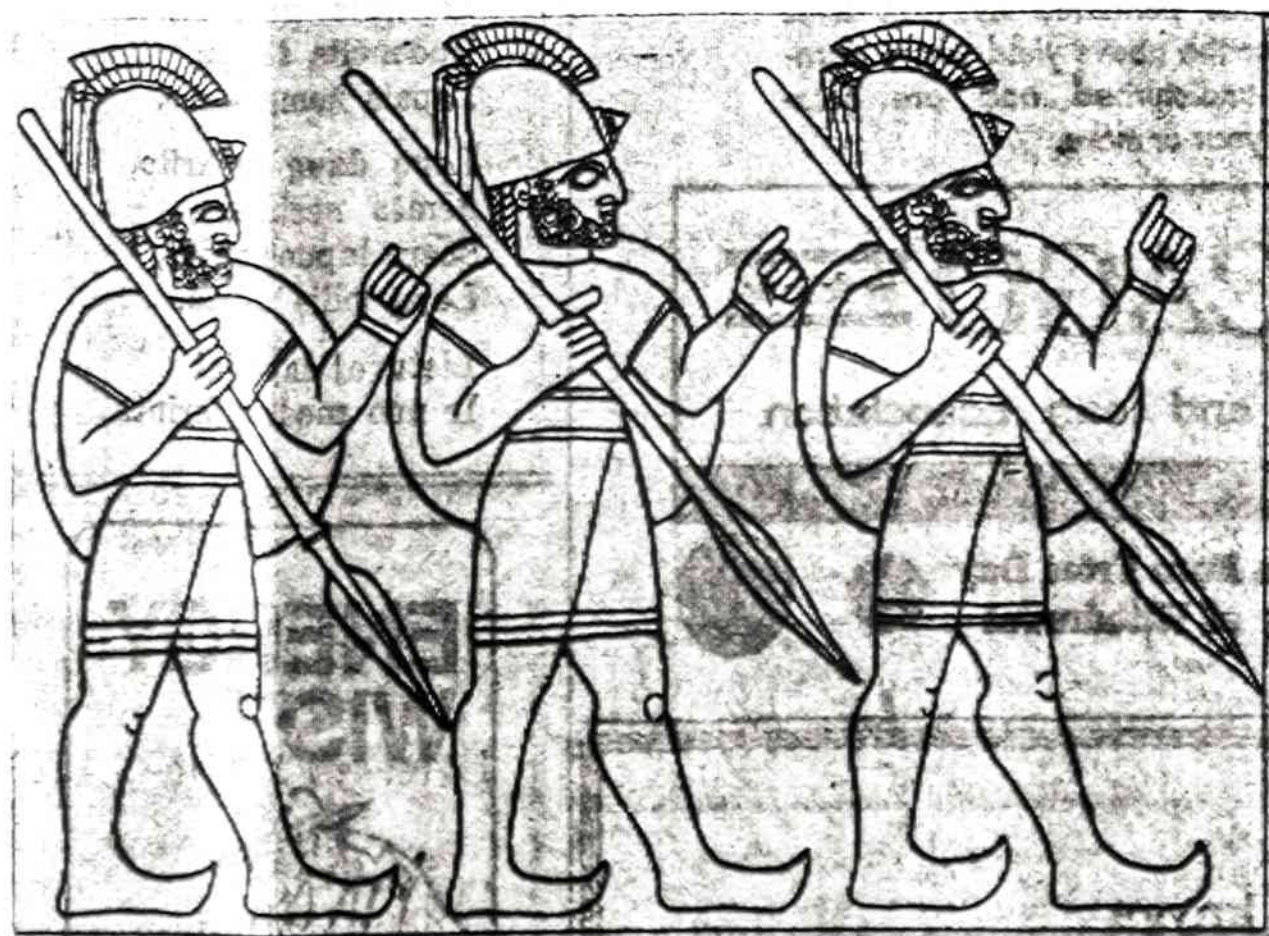
ZODIŲ TURI H. T. BOSERTAS

Nors Grozno mėginimas išsifruoti hetitų hieroglifus ir nebuvo sėkmingas (bent jau ne toks sėkmingas kaip, jis pats manė iki gyvenimo pabaigos), negalima sakyti, kad jo darbas buvo tuščias. Priešingai, jis buvo naudingas ne tik tuometinėms, bet ir dabartinėms tyrinėjimams būklės požiūriu.

"Pirmiausia Groznas parengė pilną autografinę visų svarbesniųjų tekstų publikaciją, taip pat gerai parodančią ir tuos ženklus, kurių jis nesuprato, — sako V. Součekas. — Toliau, jis patvirtino daugelio jau seniau išsifruotų ženklų reikšmę. Pagaliau, ir tai svarbiausia, keletą ženklų jis išsifruavo teisingai — taip, kaip juos dabar skaitome".

Atkreipkime dėmesį į "dabar". Žvelgiant atgal, mums atrodo, kad išsifruoti keletą hieroglifų — tai didelė pažanga. Tačiau tik žvelgiant atgal, nes tada hetitologai dar tiek nežinojo, kad būtų galėję tvirtai pasakyti, kuriuos ženklus Groznas išsifruavo teisingai, o kuriuos — ne. Kai vėliau, papildomai ištyrus, nepasitvirtino vienas, antras, trečias Grozno aiškėjimas, mokslininkai neteko pasitikėjimo naujaisiais jo šifravimo rezultatais, ir atsitiko tai, kas atsitinka ne vien hetitologijoje: su vandeniu buvo išpiltas ir kūdikis.

Kaip vertina Grozno atradimus ir klai-

Hetitų kariai. Pagal bareljefą iš Karchemišo.

das kompetentingiausias žmogus — mokslininkas, galįs išsifruoti hetitų hieroglifus? Jis pritaria cituotiesiems Českoslovakijos hetitologo žodžiams, į tiesioginį klausimą atsako taip: "Mėginamas keliais žodžiais apibendrinti savo nuomonę apie Bedrichą Grozną, tarptautinio masto mokslininką, norėčiau pirmiausia pažymėti nepaprastą jo darbštumą. Jis yra jo sėkmės šaltinis jo genialumas buvo neatskiriama nuo begalinio potraukio dirbti. Pirmasis didelis jo laimėjimas — dantištinės

hetitų kalbos išsifruavimas ir jos priskyrimas prie indoeuropiečių kalbų — nesugundė jo išlėtis. Iki paskutinio atodūšio jis liko mokslui ištikimas tyrinėtojas ir skynė jam naujus kelius. Jis nebuvo, griežtai sakant, specialistas, bet jautėsi kaip namie visose orientalistikos srityse, dirbo ir archeologijos, ir lyginamosios kalbotyros metodais. Hetitologijos pradinių kartų, be Grozno, priklausė Foreris, Gečė, Fridrichas, Zomeišis, Ehelofas, Delaportas ir aš, pamažėl išmiršta...

Jaunesnieji nesunkiai gali pasakyti, kur mes, vyresnieji esame neapsižiūrėję ir suklydę. Pernelyg greitai pamirštama, jog tie žmonės, kaip Groznas, sukūrė naujo mokslo pagrindus, kurie jauniems atrodo savaime suprantamas dalykas. Kad ir padarę daugelį klaidų, nuo kurių Groznas, kaip ir mes visi, nebuvo apdraustas, jis gyvens orientalistikos istorijoje kaip vienas didžiųjų jos novatorių ir kūrėjų.

ZYDINTYS DAGIAI HADŽI
MEHMEDO PIEVOJE

Iki šiol Grozno biografijos linija ir hetitologijos vystymosi linija sutapo; išėjus "Hetitų hieroglifų įrašams", jos ima tolti viena nuo kitos. Groznas tarėsi užbaigęs savo hetitologinius tyrinėjimus ir matė prieš akis laisvą kelią į tikslą, kuris jau nuo studijų laikų jį traukė, "tiesiog magiška": parašyti senovės Rytų istoriją, kuri ne būtų tuščių puslapių.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėnkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĖ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIŪNAS

AKU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel: LU 5-6446

Antros ofisai —

8007 WEST 83rd PLACE JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima liginis pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center 860 SUMMIT ST. ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisai: HEmlOCK 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val. antradieniais nuo 1-5 val. trečiadieniais nuo 1-5 val. šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.

Rez.: GF 8-0873

DR. W. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUČEL-KRAUČELIŪNAITĖ

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. Kedzie Ave.

Tel. WA 5-2670.

Neatsiliepus — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradieniais nuo 1-4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 5-7 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5343

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisai: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123

Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195

Prima liginis pagal susitarimą. Del valandų skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatsiliepa, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai: Protezai, Med. Bاندžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: PRospect 6-5084

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksa Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 694 psl. Kaina \$6.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas "Chicago" atvaizdai Lietuvos, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šilpės draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314' viešesniųjų žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, lietuviškieji ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

verdu: ir pasiųsi:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PREMIER 100 cent. PROSESSOR ROBERT FRIED

J. ŠARAPNICKAS

Kanados naujienos

VILKO SEIMUI PRAĖJUS

(Tęsinys)

Frontininkų pasiūlymai

LFB delegacija pasiūlė Vilko šio seimo metu priimti šiuos nutarimus:

1) Vilko autoriteto sustiprinimas. Parengti naują Vilko statutą, siekiantį sustiprinti Vilko autoritetą visuomenės tarpe. Pagrindiniai punktai būtų šie:

a) Vilką sudarantiems grupėms nario mokesčių pakelti bent iki \$200. Taip pat nustatyti atitinkamas moralines sankcijas grupėms, kurios nesumoka nario mokesčio pvz. Atėmimas teisės dalyvauti sprendžiamuoju balsu seimuose, valdyboje ir taryboje.

b) Nustatyti minimalines kvalifikacijas grupei pasilikti ar tapti Vilko nariais pvz.

1) Nario mokesčio susimokėjimas. 2) Organizacijos skyrių egzistavimas. 3) Reguliariai renkama centro organų turėjimas. 4) Periodiniai grupės suvažiavimai. 5) Atstovų į Vilko seimą ar kitus organus pristatymas numatyta tvarka. 6) Visų Vilką sudarantių asmenų rezistencinė priesaika.

2. Informacijos tarnybos veiklos praplėtimas ir suaktyvinimas.

a) Svetimiesiems skirtų knygų Lietuvos bylos klausimais leidimas. Turėtų būti nustatytas panašaus turinio leidinių minimumas ir to minimumo laikytis.

b) Nuolatinis laisvojo pasaulio spaudo informavimas pagal iš anksto sudarytą planą.

c) Sudarymas nuolatinio tinklo bendradarbių, kurie, Vilko informacijos tarnybai paragonui, užpildyt savo gyvenamųjų vietovių spauda laiškais redakcijoms.

d) Leisti nuolatinį biuletenį (kas du ar tris mėnesius) palaiškumui ryšio su laisvojo pasaulio Vilko informacijos tarnyba.

e) Sudaryti specialią komisiją, kuri sudarytų konkretų planą surinkti ir paruošti medžiagą šiam žygiui.

f) Nuolat varstyti palankesnių delegacijų prie J. T. duris, visos informuojant ir aprūpinant juosokieropa medžiaga.

3. Buvo ir kitokių pasiūlymų — keisti konstituciją.

Seime paskaitas skaitė:

Gyventojų nuteisimas okupuotoje Lietuvoje — prof. Br. Kaslas. Jis savo 45 min. paskaitoje gvildeno sovietų Rusijos "liberalėjimo" ir materialinio būvio klausimus. Po paskaitos buvo paklausimų. Pr. Razgaitis samprotavo, kad nežinint, kad Lietuvos okupantas ir pagerintų gerbūvi, visvien lietuviai, neturėdami pilnos laisvės, buvo ir bus okupantų priešingai, nes sovietinė sistema lietuviui yra nepriimtina.

Apie rusifikaciją okupuotoje Lietuvoje skaitė Br. Kviklys. Del' laiko stokos Kviklys negalėjo savo paruoštą paskaitą seime perduoti, turėjo ją suturpinoti, o per trumpą laiką norėdamas daugiau seimo atstovus suspažindinti su rusifikacija okupuotoje Lietuvoje, labai skubiai skaitė. Iš Br. Kviklio paskaitos paaikškėjo, kad Lietuvoje rusifikacija yra labai intensyvi ir okupuotos Lietuvos lietuviai visais būdais tam priešinasi.

"Vilkas Lietuvos pogrindyje" tema vakarieniš — koncerto metu kalbėjo Vilko vicepir. J. Audėnas. Jis nieko svarbaus, kas būtų buvę nauja ir Vilko veiklą pagyvinti, nepasakė. Būtų geriau buvę, jei Audėnas būtų kalbėjęs apie svarbumą turėti daugiau nuolatinę bendradarbių laisvame pasaulyje, kurie sektų vietos spaudoje, ir radę prosovietinius straipsnius, liečiančius Lietuvą, tuojau informuotų Vilką ir jei būtų pajėgūs atsakyti, o jei ne — prašytis Vilko paramos.

Pavyzdžiui, 1970-73 metais St. Catharines dienraštyje The St. Catharines Standard padožnejo prokomunistinių straipsnių, kurie paliečia Lietuvą, Pabaltijo, valstybes ir Europą. Girdi, dabar dėka sovietų Rusijos, ten esanti tobiliausia demokratija! Kiekvieną kartą inž. Steponas

Informacijos tarnybos reikalu

2. Informacijos tarnybos veiklos praplėtimas ir suaktyvinimas.

a) Svetimiesiems skirtų knygų Lietuvos bylos klausimais leidimas. Turėtų būti nustatytas panašaus turinio leidinių minimumas ir to minimumo laikytis.

b) Nuolatinis laisvojo pasaulio spaudo informavimas pagal iš anksto sudarytą planą.

c) Sudarymas nuolatinio tinklo bendradarbių, kurie, Vilko informacijos tarnybai paragonui, užpildyt savo gyvenamųjų vietovių spauda laiškais redakcijoms.

d) Leisti nuolatinį biuletenį (kas du ar tris mėnesius) palaiškumui ryšio su laisvojo pasaulio Vilko informacijos tarnyba.

e) Sudaryti specialią komisiją, kuri sudarytų konkretų planą surinkti ir paruošti medžiagą šiam žygiui.

f) Nuolat varstyti palankesnių delegacijų prie J. T. duris, visos informuojant ir aprūpinant juosokieropa medžiaga.

3. Buvo ir kitokių pasiūlymų — keisti konstituciją.

Seime paskaitas skaitė:

Gyventojų nuteisimas okupuotoje Lietuvoje — prof. Br. Kaslas. Jis savo 45 min. paskaitoje gvildeno sovietų Rusijos "liberalėjimo" ir materialinio būvio klausimus. Po paskaitos buvo paklausimų. Pr. Razgaitis samprotavo, kad nežinint, kad Lietuvos okupantas ir pagerintų gerbūvi, visvien lietuviai, neturėdami pilnos laisvės, buvo ir bus okupantų priešingai, nes sovietinė sistema lietuviui yra nepriimtina.

Apie rusifikaciją okupuotoje Lietuvoje skaitė Br. Kviklys. Del' laiko stokos Kviklys negalėjo savo paruoštą paskaitą seime perduoti, turėjo ją suturpinoti, o per trumpą laiką norėdamas daugiau seimo atstovus suspažindinti su rusifikacija okupuotoje Lietuvoje, labai skubiai skaitė. Iš Br. Kviklio paskaitos paaikškėjo, kad Lietuvoje rusifikacija yra labai intensyvi ir okupuotos Lietuvos lietuviai visais būdais tam priešinasi.

"Vilkas Lietuvos pogrindyje" tema vakarieniš — koncerto metu kalbėjo Vilko vicepir. J. Audėnas. Jis nieko svarbaus, kas būtų buvę nauja ir Vilko veiklą pagyvinti, nepasakė. Būtų geriau buvę, jei Audėnas būtų kalbėjęs apie svarbumą turėti daugiau nuolatinę bendradarbių laisvame pasaulyje, kurie sektų vietos spaudoje, ir radę prosovietinius straipsnius, liečiančius Lietuvą, tuojau informuotų Vilką ir jei būtų pajėgūs atsakyti, o jei ne — prašytis Vilko paramos.

Pavyzdžiui, 1970-73 metais St. Catharines dienraštyje The St. Catharines Standard padožnejo prokomunistinių straipsnių, kurie paliečia Lietuvą, Pabaltijo, valstybes ir Europą. Girdi, dabar dėka sovietų Rusijos, ten esanti tobiliausia demokratija! Kiekvieną kartą inž. Steponas

Informacijos tarnybos reikalu

2. Informacijos tarnybos veiklos praplėtimas ir suaktyvinimas.

a) Svetimiesiems skirtų knygų Lietuvos bylos klausimais leidimas. Turėtų būti nustatytas panašaus turinio leidinių minimumas ir to minimumo laikytis.

b) Nuolatinis laisvojo pasaulio spaudo informavimas pagal iš anksto sudarytą planą.

c) Sudarymas nuolatinio tinklo bendradarbių, kurie, Vilko informacijos tarnybai paragonui, užpildyt savo gyvenamųjų vietovių spauda laiškais redakcijoms.

d) Leisti nuolatinį biuletenį (kas du ar tris mėnesius) palaiškumui ryšio su laisvojo pasaulio Vilko informacijos tarnyba.

e) Sudaryti specialią komisiją, kuri sudarytų konkretų planą surinkti ir paruošti medžiagą šiam žygiui.

f) Nuolat varstyti palankesnių delegacijų prie J. T. duris, visos informuojant ir aprūpinant juosokieropa medžiaga.

3. Buvo ir kitokių pasiūlymų — keisti konstituciją.

Seime paskaitas skaitė:

Gyventojų nuteisimas okupuotoje Lietuvoje — prof. Br. Kaslas. Jis savo 45 min. paskaitoje gvildeno sovietų Rusijos "liberalėjimo" ir materialinio būvio klausimus. Po paskaitos buvo paklausimų. Pr. Razgaitis samprotavo, kad nežinint, kad Lietuvos okupantas ir pagerintų gerbūvi, visvien lietuviai, neturėdami pilnos laisvės, buvo ir bus okupantų priešingai, nes sovietinė sistema lietuviui yra nepriimtina.

Apie rusifikaciją okupuotoje Lietuvoje skaitė Br. Kviklys. Del' laiko stokos Kviklys negalėjo savo paruoštą paskaitą seime perduoti, turėjo ją suturpinoti, o per trumpą laiką norėdamas daugiau seimo atstovus suspažindinti su rusifikacija okupuotoje Lietuvoje, labai skubiai skaitė. Iš Br. Kviklio paskaitos paaikškėjo, kad Lietuvoje rusifikacija yra labai intensyvi ir okupuotos Lietuvos lietuviai visais būdais tam priešinasi.

"Vilkas Lietuvos pogrindyje" tema vakarieniš — koncerto metu kalbėjo Vilko vicepir. J. Audėnas. Jis nieko svarbaus, kas būtų buvę nauja ir Vilko veiklą pagyvinti, nepasakė. Būtų geriau buvę, jei Audėnas būtų kalbėjęs apie svarbumą turėti daugiau nuolatinę bendradarbių laisvame pasaulyje, kurie sektų vietos spaudoje, ir radę prosovietinius straipsnius, liečiančius Lietuvą, tuojau informuotų Vilką ir jei būtų pajėgūs atsakyti, o jei ne — prašytis Vilko paramos.

Pavyzdžiui, 1970-73 metais St. Catharines dienraštyje The St. Catharines Standard padožnejo prokomunistinių straipsnių, kurie paliečia Lietuvą, Pabaltijo, valstybes ir Europą. Girdi, dabar dėka sovietų Rusijos, ten esanti tobiliausia demokratija! Kiekvieną kartą inž. Steponas

Informacijos tarnybos reikalu

2. Informacijos tarnybos veiklos praplėtimas ir suaktyvinimas.

a) Svetimiesiems skirtų knygų Lietuvos bylos klausimais leidimas. Turėtų būti nustatytas panašaus turinio leidinių minimumas ir to minimumo laikytis.

b) Nuolatinis laisvojo pasaulio spaudo informavimas pagal iš anksto sudarytą planą.

c) Sudarymas nuolatinio tinklo bendradarbių, kurie, Vilko informacijos tarnybai paragonui, užpildyt savo gyvenamųjų vietovių spauda laiškais redakcijoms.

d) Leisti nuolatinį biuletenį (kas du ar tris mėnesius) palaiškumui ryšio su laisvojo pasaulio Vilko informacijos tarnyba.

e) Sudaryti specialią komisiją, kuri sudarytų konkretų planą surinkti ir paruošti medžiagą šiam žygiui.

f) Nuolat varstyti palankesnių delegacijų prie J. T. duris, visos informuojant ir aprūpinant juosokieropa medžiaga.

3. Buvo ir kitokių pasiūlymų — keisti konstituciją.

Seime paskaitas skaitė:

Gyventojų nuteisimas okupuotoje Lietuvoje — prof. Br. Kaslas. Jis savo 45 min. paskaitoje gvildeno sovietų Rusijos "liberalėjimo" ir materialinio būvio klausimus. Po paskaitos buvo paklausimų. Pr. Razgaitis samprotavo, kad nežinint, kad Lietuvos okupantas ir pagerintų gerbūvi, visvien lietuviai, neturėdami pilnos laisvės, buvo ir bus okupantų priešingai, nes sovietinė sistema lietuviui yra nepriimtina.

Apie rusifikaciją okupuotoje Lietuvoje skaitė Br. Kviklys. Del' laiko stokos Kviklys negalėjo savo paruoštą paskaitą seime perduoti, turėjo ją suturpinoti, o per trumpą laiką norėdamas daugiau seimo atstovus suspažindinti su rusifikacija okupuotoje Lietuvoje, labai skubiai skaitė. Iš Br. Kviklio paskaitos paaikškėjo, kad Lietuvoje rusifikacija yra labai intensyvi ir okupuotos Lietuvos lietuviai visais būdais tam priešinasi.

"Vilkas Lietuvos pogrindyje" tema vakarieniš — koncerto metu kalbėjo Vilko vicepir. J. Audėnas. Jis nieko svarbaus, kas būtų buvę nauja ir Vilko veiklą pagyvinti, nepasakė. Būtų geriau buvę, jei Audėnas būtų kalbėjęs apie svarbumą turėti daugiau nuolatinę bendradarbių laisvame pasaulyje, kurie sektų vietos spaudoje, ir radę prosovietinius straipsnius, liečiančius Lietuvą, tuojau informuotų Vilką ir jei būtų pajėgūs atsakyti, o jei ne — prašytis Vilko paramos.

Pavyzdžiui, 1970-73 metais St. Catharines dienraštyje The St. Catharines Standard padožnejo prokomunistinių straipsnių, kurie paliečia Lietuvą, Pabaltijo, valstybes ir Europą. Girdi, dabar dėka sovietų Rusijos, ten esanti tobiliausia demokratija! Kiekvieną kartą inž. Steponas

Informacijos tarnybos reikalu

2. Informacijos tarnybos veiklos praplėtimas ir suaktyvinimas.

a) Svetimiesiems skirtų knygų Lietuvos bylos klausimais leidimas. Turėtų būti nustatytas panašaus turinio leidinių minimumas ir to minimumo laikytis.

b) Nuolatinis laisvojo pasaulio spaudo informavimas pagal iš anksto sudarytą planą.

c) Sudarymas nuolatinio tinklo bendradarbių, kurie, Vilko informacijos tarnybai paragonui, užpildyt savo gyvenamųjų vietovių spauda laiškais redakcijoms.

d) Leisti nuolatinį biuletenį (kas du ar tris mėnesius) palaiškumui ryšio su laisvojo pasaulio Vilko informacijos tarnyba.

e) Sudaryti specialią komisiją, kuri sudarytų konkretų planą surinkti ir paruošti medžiagą šiam žygiui.

f) Nuolat varstyti palankesnių delegacijų prie J. T. duris, visos informuojant ir aprūpinant juosokieropa medžiaga.

3. Buvo ir kitokių pasiūlymų — keisti konstituciją.

Seime paskaitas skaitė:

Gyventojų nuteisimas okupuotoje Lietuvoje — prof. Br. Kaslas. Jis savo 45 min. paskaitoje gvildeno sovietų Rusijos "liberalėjimo" ir materialinio būvio klausimus. Po paskaitos buvo paklausimų. Pr. Razgaitis samprotavo, kad nežinint, kad Lietuvos okupantas ir pagerintų gerbūvi, visvien lietuviai, neturėdami pilnos laisvės, buvo ir bus okupantų priešingai, nes sovietinė sistema lietuviui yra nepriimtina.

Apie rusifikaciją okupuotoje Lietuvoje skaitė Br. Kviklys. Del' laiko stokos Kviklys negalėjo savo paruoštą paskaitą seime perduoti, turėjo ją suturpinoti, o per trumpą laiką norėdamas daugiau seimo atstovus suspažindinti su rusifikacija okupuotoje Lietuvoje, labai skubiai skaitė. Iš Br. Kviklio paskaitos paaikškėjo, kad Lietuvoje rusifikacija yra labai intensyvi ir okupuotos Lietuvos lietuviai visais būdais tam priešinasi.

"Vilkas Lietuvos pogrindyje" tema vakarieniš — koncerto metu kalbėjo Vilko vicepir. J. Audėnas. Jis nieko svarbaus, kas būtų buvę nauja ir Vilko veiklą pagyvinti, nepasakė. Būtų geriau buvę, jei Audėnas būtų kalbėjęs apie svarbumą turėti daugiau nuolatinę bendradarbių laisvame pasaulyje, kurie sektų vietos spaudoje, ir radę prosovietinius straipsnius, liečiančius Lietuvą, tuojau informuotų Vilką ir jei būtų pajėgūs atsakyti, o jei ne — prašytis Vilko paramos.

Pavyzdžiui, 1970-73 metais St. Catharines dienraštyje The St. Catharines Standard padožnejo prokomunistinių straipsnių, kurie paliečia Lietuvą, Pabaltijo, valstybes ir Europą. Girdi, dabar dėka sovietų Rusijos, ten esanti tobiliausia demokratija! Kiekvieną kartą inž. Steponas

Sėlimas...

Administravimui. Ir to pa...

selekoje šiandien sovietai ištrė...

mė ten buvusius gyventojus ir...

jų vietą atgabend rusus. Ir da...

bar Rytprūsioje veikia tik ru...

siškos mokyklos ir jų kalba.

Vilko taktiniai

buvo atsitikimų, kad dėl da...

nei pasirodanties polemikos iš...

vienos pusės su L. Klees proko...

munistiniais straipsniais, o iš...

priešingos pusės atkerta inž. S...

Steponas Sedkus. Nesibaigiant...

polemikai, minimo laikraščio re...

dakacija įsileiše, pripažindama inž. S...

ėdiklas Straipsnius esant arčia...

tiesos apie sovietų įvestą "tobul...

ą demokratiją" Europoje.

Vilkas su tokiais asmenimis t...

urėtų užmegzti artimus ryšius ir...

stengtis toki tinklą plesti po...

visą laisvą pasaulį, nepasitenk...

indamas vien tik atsiųstomis iš...

laikraščių iškarpomis. Siūly...

čiau tokius asmenis pavadinti Vil...

Juozas Pronskus ir Mažoji Lietuva

Juozas Pronskus

Anų 1922 metų nekurią vasaros dieną, Juozas Pronskus su bendrakeleiviu a. a. Klimu Prialgauku keliauo dirvačiais iš Palangos per Nemerzate, Bruzdėlinus, Dargužius ir Klaipėdą. Sukorę daugiau kaip pusės kelio, Narmantuose juodu nutarė užsukti į žmonių vadinamą Kalotės malūną ir ten atsigeriti bei pailsėti. Čia pasirodė, kad malūnininko Mikelio Girtlo šeima, palaikiusi glaudžius pažinties ryšius su žinomu Klaipėdos apskrities seimelio atstovu ir patriotišku lietuvišku veikėju, ūkininku

Jokūbu Brožaičiu iš Yeveriškių, jau senai ėjo patriotišku lietuvišku keliu. Tad svečiai buvo mielai priimti ir susipažino su šeimos nariais.

Po pusės metų, 1923 m. sausio pradžioje, J. Pronskus, dabar jau ruošiamo Klaipėdos letuvių sukilimo vadovybės — Gelbėjimo Komiteto — nariu, vėl buvo Klaipėdoje. Čia jis padėjo redaguoti patriotiškąją mažlietuvių spaudą (Keleivi, Prūsų Lietuvių Balsą), palaikė ryšius su sukilėliais ir tikėjosi vedamuoju straipsniu pasveikinti į Klaipėdą įžygiuojančius lietuvių sukilėlius.

Bet sukilimas, pradėtas sausio 9 d., užsitęsė ir Klaipėdos vokiškoji policija pradėjo areštuoti mieste esančius įtartinus lietuvius. Ieškojo ir Pronskaus, kuris slapstėsi "Ryto" spaustuveje, tuomet buvusioje Rytų viešbutyje, Turgaus gatvėje. Pastarajam begalvojant, kaip ir kur ėja geriau pasislėpti, atsidarė durys ir į spaustuvejį įėjo anksčiau minėto malūnininko Girtlo dukterė Herta. Išgirdusi apie Pronskui gresiančią pavojų, Girtaitė pasiūlė jam nuvykti pas jos tėvus į Nar-

LAUKINIS KALAKUTAS

Tokių pirmosios Kalėdos valgė Plymouth kolonistai 1620 metais. Foto: Field Gamtos Istorijos Muzejiaus

mantus (Kalotė), kurie esą jau sukilėlių užimti.

Kuomet sausio 15 d. laimėjimas buvo pasiektas ir svečiai iš Didžiosios Lietuvos sugrįžo į namus. Juozas Pronskus pasilikė Klaipėdoje ne vieną dieną ar kokį mėnesį, bet visą šešiolika metų — iki 1939 m. kovo 23 d.

Per tuos savo amžiaus šešiolika metų jis išbraidė Dauparų, Tyrų ir Aukštumalės pelkių pakraščius, jis rudenį laisydavo grybus Stariškės ir Lūžijos giriose, jis Priekulės ir šilutės turguose studijavo ūkininkų ekonominę būklę ir kelnes pasirašė išbraidė Kuršių Marių švendrynus. Bet jo siela ir širdis buvo Užmaryje (Neringoje), kurią jis išvaikščiojo kryžių krikštais nuo Smiltynės iki Nidos. Ir štai, iš tos didžiosios mėlės gėdės gražus vaikas, labai informuojanti knyga — "LIETUVOS SAHARA".

Bet jis ne tik su kraštu ir jo gamta, bet ir su jo žmonėmis suaugo. Ne vien lietuviams patriotams, bet ir aiems lietuviškiems vokiečių tautininkams, šiandien sakytumėm tautininkams bastardams, jis daug laiko skyrė ir stengėsi jų sielų gelmes supaprasti.

Šalia to, Pronskus, profesiniai užsiėmęs lietuviškų laikraščių — Vakarų ir Keleivio — redagavimu, dirbo labai atsakingą politinį darbą. Tai buvo anas laikotarpis, kuomet mūsų vokiškasis kaimynas greitai žingsniu žengė į politinę ir dvasinę bedugnę ir ana didinga "poetų ir galvočių tauta" (das Volk der Dichter and Denker) nusizėmėno į plėšikų ir korikų gaują (erniedrigte sich zu einer Horde der Räuber und Henker). Tokiose apstovose, kuomet ne tik vokiečiai, bet ir lietuviški vokiečių tautininkai, lyg likimo vedini, šoko savo mirties šokį, politinis laikraštininko darbas yra ytin atsakingas.

Kuomet atėjo 1939 m. kovo 22 d. ir klasingi naciai įžeidė mūsų tautą ir pakenkė mūsų

NAUJIENAS

LIETUVIŲ TAPYMO BONUS

LIETUVIŲ TAPYMO BONUS

valstybei, Juozas Pronskus, dabar apent (vėl) nacių iėškomas, panaudojęs įprastą susisiekimo priemonę — dviratį — ne plačiuoju plentu, bet tik jam žinomis takais ir gojais saugiai pasiekė tarp Palangos ir Kretingos Did. Lietuvą.

Juozas Pronskus, mokėjęs gana gerai angliškai, galėjo, atvykęs į Ameriką, rasti 8 valandų dienos darbą kurioje nors amerikiečių spaustuveje. Bet jis tokio darbo neieškojo. Jis nuėjo į lietuvišką spaudą, kur redaktorai berods buvo laukiami, bet kur buvo mokami atlyginimai, lyg biedno pono arbatpinigiai ir kur buvo dirbama ne unijų nustatytas 8 patogias valandas, bet kur plūšiamos 12, o kartais net 16 val. paroje. Tokioje dirvoje dirbti, Pronskus jautėsi pašauktas.

Tūli mažlietuvių bendradarbiauja Naujienose, kadangi Naujienos seka aiškia patriotišką, priešmaskolišką liniją. Bet dar daugiau mažlietuvių būrėsi aplink Naujienas, kadangi ten yra Pronskus, kuris taip suaugo su Maž. Lietuva, kad jis tapo vienu geriausių jos problemų žinovu.

Šiandien, kuomet baigiasi, kaip Bakūnas kad sako, "Klaipėdos metai", (Naujienos, 1973. XI. 23), kuriuose Juozas Pronskus peržengė savo amžiaus 8-ąjį dešimtmetį, visi, be išimties visi mažlietuvių pagarbiai pakelia akis į šį žemaitiškų kietumu dirbantį nesudolerėjusį idealistą ir bendrai tarią dėkui, dėkui ir dar kartą dėkui už Maž. Lietuvos problemos aiškinimą.

Kartu linkime dar ilgus metus pasiūlyti mūsų tarpe ir iš Naujienų dvasinės pilies skelbti nepalaužiamą tikėjimą, kad mūsų tauta, anksčiau ar vėliau, nusi-kratys jai primetę maskolišką — komunistišką imperializmą.

Jurgis Girtas

TRUMPAI

— Viktorija ir Lionginas Kut-chinai iš Hickory Hills apylinkės, Holsum kėpyklų savininkai, nesenai minėjo 60 metų laimingo vedybinio gyvenimo sukaktį.

— Emilija Augustinavičienė atidarė žuvų ir įvairių žuvies gaminių bei delikatesų krautuvę prie Artesian Ave. ir 63-ės gatvės. Tai yra vienintelė tos rūšies lietuvių krautuvė Chicagoje.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MANAGEMENT TOP INCOME

We are a large diversified marketing Corporation seeking 4 "Sales Managers" who can organize and direct the activities of others. Serious minded only apply

Call Today
MR. KRANZ
469-9502

TOOL AND DIE MAKER
Experience required. Good starting salary. Day shift. All company benefits and profit sharing.
MANOR TOOL & MFG. CO.
9245 IVANHOE ST.
SCHILLER PARK, ILL.
678-2020

REIKALINGAS VYRAS bendriems automobilių taisymo patalpose dar-bams, mokantis vairuoti ir galintis susikalbėti angliskai. Tel. 776-5888.

AUTO SERVICE ADVISOR
1 auto service advisor. Chrysler experience preferred. Pay open according to ability.
Call Mr. WILLIAM MUELLER
227-3300

TIRE MAN
Experienced.
Days. Drivers license required.
Excellent benefits.
Call 358-7000

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

BABY - SITTER
\$100.00 per week. Live in. Take care of 2 & 5 yr. olds. Wife away. Own room and bath. 1 day and nite off each week.
Call evenings.
833-6961

LIVE IN HOUSEKEEPER
2 children — 1 school age. Mother in hospital. Own room, bath and TV. Top salary for right person. Recent references. English necessary.
833-6961
evenings and weekends.

— Barbara Sinnott, Amerikos lietuvių Nasukaičių anūkė, išrinkta Worcesterio miesto me-ro pavaduotoja. Miesto taryba sudaro 3 žydu kilmės seniūnai, 2 prancūzų ir po vieną lietuvių, italų, švedų ir airių kilmės. Worcesterio apylinkės lietuvių nuolat informuoja vietos spauda apie Lietuvos ir jos žmonių padėtį bei apie įvykius Lietuvoje dirbti, Pronskus jautėsi pašauktas.

— Jonas Gužaitis, Cicero, Ill., paaukojo Vasario 16-tos gimnazijai 100 dol. Tos pat apylinkės M. ir K. Jasulevičiai aukkojo 12 dol. Jų pavardės bendrame pranešime buvo klaidingai atspausdintos. Jie priklauso gimnazijai remti būreliui, kuriam vadovauja bei re. ka au-pas Ona Zailskienė.

— Eugenija ir Viktoras Bačinskai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progą linkėdami ramybės, džiaugsmo ir pasisekimo. Vietoj įprasto sveikinimo kortelėmis siūncia spaudai palaikyti 10 dol.

— Leokadijos Brazdienės maisto produktų krautuvės, 2617 W. 71st St., telef. PR 8-2030 kasdien gamina šviežią maistą ir skanumynus. Veikia kavinė ir seklėja - restoranas. Kūčių ir Kalėdų stalui paruošta penkių rūšių silkių, dar daugiau žuvų patiekalų ir lobsterių bei šrimpsų; penkių rūšių vinegretai, aguonų pienas, slizikai, barščiai, grybų ausukės; raguolis, medauninkai ir kt. Be jau žinomu mūsų įvairių tortų, dar turime 4 rūšių naujų tortų, įvairių mėsos ruliadų ir visa, kas tik reikalinga Kūčių bei Kalėdų stalui. Užsisakykite iš anksto, kad spėtume jums paruošti. Kūčioms įvairūs moldai ir žuvis su migdolais.
Antroji tokia pat krautuvė, originaliu Swanson's Catering vardu, yra 2502 W. 63rd St. Tel. WA 5-1533. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAJAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANAS
50 vietų dydžio. Pilnai įrengtas su visais irankiais. Oro vėsinimas. Gražiai dekoruotas. Arti Ft. Sheridan. Tikinutas greitam pardavimui. Idealus šeimos tipo biznis. Tel. DE 2-6351 prieš 5 val. 266-7080 po 6 val.

JOHNNIE'S MINI MARKET, 1439 So. 49 Ave., Cicero. Medžioklinės dešrelės, iš Vokietijos importuotas kumpis, skaniausios lietuviškos dešros, skilandžiai ir kiti skanumynai. Kūčioms: slizikai, grybai, silks ir spanguolės. Taipgi lietuviški laikraščiai ir knygos. (Pr.)

KRYLOVO "ŠIMTA PASAKEČIŲ" galima gauti pas vertėją už \$3.50. Gausite knygą, jei minėtą sumą pasiūsite tokiu adresu: Mr. Jonas Valaitis, 1822 So. 49 Ave., Cicero, Illinois 60650. Telefonas 652-0312. (Pr.)

Lietuvių Tauragės Klubas ruošia šaunų tradicinį Naujųjų Metų sutikimą gruodžio 31 d., pirmadienį, 7:30 val. vak. Marquette saleje, 6908 So. Western Ave. Puiki šalta ir šilta vakarienė, šampanas ir kiti priedai 9 dol. asmeniui. Vietas galima rezervuoti iš anksto paskambinus šiais telef.: dieną — dr. V. Simaičio Realty įstaigai, 2951 W. 63rd St., tel. 436-7878 arba HE 6-4540 ir vakarais GR 6-8417. (Pr.)

ARTI MŪSŲ VISU — modernus 12 m mūras įrengtas beismantas. Gar-ražas. Karpetai. \$21.700.
MARQUETTE PARKE 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21.500.
TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — nora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nuvertintas. \$16,000 pajamų. Kal-na \$69.000.
4 BUTŲ GRAZUS MŪRAS arti vienovlno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mū-ro garažas. \$42.000.
PLATTIS VERTINGAS LOTAS Mar-quette Parke. Kaina \$9.900.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus bungalow tinka bet kuriai šeimai. Gerai suvystyta Mar-quette Parke. Tuo' užima 17000. Su-mažinta kaina visu ketvirtėju jo vertės. Kadangi reikia skubiai parduoti.
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenuoli mieste ir užmiesty naujus ir nerstatu senus visu rikiu namo anšildymo pečius air conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING
Service 24 hours
10305 So. St. Louis
Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nuda-zomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kal-nos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sv.

REMKITE TUOS BIZNIERUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

PIRKITE JAV TAPYMO BONUS